

Innkalling

Utvalg:	Nærings- og naturforvaltningskomite
Møtested:	Formannskapssalen
Dato:	20.03.2019
Tidspunkt	Kl. 18:00

Forfall skal meldes via Møteportalen. Kan også meldes til Servicetorget i tillegg, tlf. 75182200.

Vararepresentanter møter kun ved spesiell innkalling.

Med henvisning til forvaltningsloven § 8, 3. ledd, vil en be om at beskjed om mulig inhabilitet blir meddelt Servicetorget.

Forvaltningsloven § 8, 3. ledd:

"Medlem skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre han ugild (inhabil). Før spørsmålet avgjøres, bør varamann eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad."

Sakliste

Sak nr.	Sakstittel
014/19	Referatsaker
015/19	Delegasjonssaker
016/19	Søknad fra Statskog om dispensasjon for motorisert ferdsel i utmark
017/19	Ny lokal forskrift - Forskrift om feie- og tilsynsavgift, Grane kommune
018/19	Tiltaksplan for Næringsplan - Grane kommune 2019 - 2022

Trofors, den 13. mars 2019

Anbjørn Brennaug
Utvalgsleder

Inger Lise Fløtnes
Konsulent

Grane kommune

ArkivKode: FE - 033
Arkivsak: 19/81
JournalpostID: 19/974
Saksbehandler: Inger Lise Fløtnes
Dato: 13.03.2019

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
014/19	Nærings- og naturforvaltningskomite	20.03.2019

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Referatsaker

Underliggende saker:

006/19, Anmodning om våruttak av bjørn i Grane kommune

007/19, Rovviltnemnda anbefaler ekstraordinære uttak av jerv og bjørn i Nordland

Rådmannens innstilling:

Referatsaker tas til orientering.

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
015/19	Nærings- og naturforvaltningskomite	20.03.2019

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Delegasjonssaker

028/19, Dispensasjon for bruk av snøscooter til vedhogst ved Svartvatnet

Vedtak:

Søknad fra Svein Høiberg og Terje Johansen om dispensasjon for bruk av snøscooter i Finnkotdalen ved Svartvatnet i forbindelse med vedhogst innvilges, i henhold til Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 5 punkt e.

Dispensasjonen gjelder for perioden 18.02.19 – 05.05.20.

Det settes følgende vilkår:

- Kjøringen skal skje etter trasè angitt på vedlagte kart, og med angitt formål.
- All kjøring på barmark, og i tidsrommet kl. 23.00 – kl. 07.00 (nattforbud) er forbudt.
- Kjøringen må skje etter vanlige regler for hensynsfull ferdsel. Det må vises særlig aktsomhet dersom det er elg eller rein i området.
- Ved kontroll skal denne kjøretillatelsen, førerkort og vognkort framvises.

Overtredelse av vilkårene kan føre til inndragning av denne kjøretillatelsen, og eventuelt politi-anmeldelse. Grane kommune forbeholder seg rett til å forandre vilkårene for denne tillatelsen, evt. inndra tillatelsen dersom dette av særlige grunner skulle bli nødvendig.

029/19, Avslag på søknad om dispensasjon for bruk av snøscooter

Vedtak:

Søknad fra Sigurd Nilsen om dispensasjon for bruk av snøscooter fra kommunal løype for snøscooter til hytte ved Flya, og fra Kjerringvatn Gård til hytte ved Kjerringvatnet avslås, i henhold til Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 5 punkt c).

Søker henvises til å benytte leiekjøring for å få utført omsøkte transport.

030/19, Tilskudd fra Grane Landbruksfond til fagdag om gjerder i landbruket

Vedtak:

Norsk Landbruksrådgivning Nord-Norge innvilges et tilskudd fra Grane Landbruksfond på kr. 7.000,- til arrangering av fagdag om gjerding i landbruket, i henhold til gjeldende Regler for Grane Landbruksfond § 4 h).

031/19, Dispensasjon for bruk av snøscooter for funksjonshemmed

Vedtak:

Søknad fra Per Kaalvik om dispensasjon for bruk av snøscooter fra parkeringsplass ved Holmvassdals-vegen til vokterboliger på Holmvassåsen innvilges, i henhold til Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 5 punkt b (transport av funksjonshemmed).

Dispensasjonen gjelder for perioden 18.02.19 – 05.05.20.

Det settes følgende vilkår:

- Kjøringen skal skje etter trasè angitt på vedlagte kart, og med angitt formål.
- Det er ikke tillatt å bruke snøscooter til å kjøre mellom fiskehullene i forbindelse med fising på isen, da dette lett kan virke forstyrrende på øvrig friluftsliv i området.
- All kjøring på barmark, og i tidsrommet kl. 23.00 – kl. 07.00 (nattforbud) er forbudt.
- Kjøringen må skje etter vanlige regler for hensynsfull ferdsel. Det må vises særlig aktsomhet dersom det er elg eller rein i området.
- Ved kontroll skal denne kjøretillatelsen, tillatelse fra grunneier, førerkort og vognkort fram-vises.

Overtredelse av vilkårene kan føre til inndragning av denne kjøretillatelsen, og eventuelt politi-anmeldelse. Grane kommune forbeholder seg rett til å forandre vilkårene for denne tillatelsen, og evt. inndra tillatelsen dersom dette av særlige grunner skulle bli nødvendig.

032/19, Endring av vogntoglengde for kommunal veg Josefinegata

Vedtak:

Grane kommune oppgraderer vogntoglengden for tømmertransport til 24 meter for Josefinegata Kv 1403. Jfr. Vegloven § 9 og Skiltforskriften § 28 og § 29.

033/19, Søknad om tillatelse til tiltak, oppføring av tilbygg til hytte, gbnr 60/12- Espen Nordal Jensen, 8659 Mosjøen.

Vedtak:

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 20-4 godkjennes søknaden og tiltaket tillates igangsatt.

ANSVAR:

Det er tiltakshavers ansvar at tiltaket blir utført i samsvar med lover, forskrifter og bestemmelser.

Dimensjonerende belastning for snø på takverk og bærende konstruksjoner skal følge teknisk forskrifts bestemmelser i § 5-6 jf. Norsk Standard NS-EN 1990 og underliggende standarder i serien NS-EN 1991 til NS-EN 1999, med tilhørende nasjonale tillegg.

Er tiltaket ikke satt i gang senest 3 år etter at melding er sendt kommunen, faller tillatelsen bort. Det samme gjelder hvis tiltaket innstilles i lengre tid enn 3 måneder, jfr. plan- og bygnings lovens §§ 20-2 og 21-9.

034/19, Søknad om ferdigattest, ny ambulansestasjon, gbnr. 50/233- Rosseland bygg as- Nordre Hogstadveg 94, 4055 Sola

Vedtak:

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 21-10 gis det ferdigattest på gårds- og bruksnummer 50/233.

Ferdigattesten viser at omsøkte tiltak er utført i samsvar med søknad og gjeldende regler.

Ferdigattesten løser også involverte fra ansvar i byggesaken og Grane kommune anser saksbehandling som avsluttet, dog kan kommunen utføre tilsyn inntil 5 år i ettertid av gitt ferdigattest.

Merknader for ferdigattesten:

- Utomhus arbeider ferdigstilles innen 30. juni 2019.
- Bygge- og transportvei inn fra Troforsvegen 3 (brannstasjon) må avvikles og terreng tilbakeføres til opprinnelig innen samme frist.

035/19, Søknad om fritak for vann- og kloakkavgift

Vedtak:

Tommy Eivindsen gis ikke fritak for vann- og kloakkavgift for en boenhet i hans bolig i Vassbekkveien 17 på gnr. 49 bnr. 340. Jfr. Fritaksreglement for kommunale avgifter av 02.11.2005.

036/19, Dispensasjon til Grane Hyttetervice for leiekjøring i Grane kommune

Vedtak:

Søknad fra Grane Hyttetervice om dispensasjon for bruk av snøscooter til leiekjøring i Grane kommune innvilges, i henhold til Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 5 punkt a. Dispensasjonen gjelder for perioden 06.03.19 – 05.05.20.

Det settes følgende vilkår:

- Det skal ved kontroll kunne dokumenteres at bruken av snøscooter gjelder oppdrag i forbindelse med leiekjøring.
- Rapporteringsskjema for ervervsjøring skal leveres kommunen innen 15. mai 2020.
- All kjøring på barmark, og i tidsrommet kl. 23.00 – kl. 07.00 (nattforbud) er forbudt.
- Kjøringen må skje etter vanlige regler for hensynsfull ferdsel. Det må vises særlig aktsomhet dersom det er elg eller rein i området.
- Ved kontroll skal denne kjøretillatelsen, tillatelse fra grunneier, førerkort og vognkort framvises.

Overtredelse av vilkårene kan føre til inndragning av denne kjøretillatelsen, og eventuelt politi-anmeldelse. Grane kommune forbeholder seg rett til å forandre vilkårene for denne tillatelsen, og evt. inndra tillatelsen dersom dette av særlige grunner skulle bli nødvendig.

037/19, Dispensasjon for bruk av snøscooter for funksjonshemmed

Vedtak:

Søknad fra Leif Bogfjelldal om dispensasjon for bruk av snøscooter fra parkeringsplass i Haustreis-dalen til Gluggvatnet og Fisklausvatnet innvilges, i henhold til Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 5 punkt b. Dispensasjonen gjelder for perioden 06.03.19 – 05.05.20.

Det settes følgende vilkår:

- Kjøringen skal skje etter trasè angitt på vedlagte kart, og med angitt formål.
- All kjøring på barmark, og i tidsrommet kl. 23.00 – kl. 07.00 (nattforbud) er forbudt.
- Kjøringen må skje etter vanlige regler for hensynsfull ferdsel. Det må vises særlig aktsomhet dersom det er elg eller rein i området.
- Ved kontroll skal denne kjøretillatelsen, tillatelse fra grunneier, førerkort og vognkort fram-vises.

Overtredelse av vilkårene kan føre til inndragning av denne kjøretillatelsen, og eventuelt politi-anmeldelse. Grane kommune forbeholder seg rett til å forandre vilkårene for denne tillatelsen, og evt. inndra tillatelsen dersom dette av særlige grunner skulle bli nødvendig.

Rådmannens innstilling:

Delegasjonssaker tas til orientering.

ArkivKode: FA - K01
Arkivsak: 19/4
JournalpostID: 19/808
Saksbehandler: Torgar Eggen
Dato: 04.03.2019

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
016/19	Nærings- og naturforvaltningskomite	20.03.2019

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Søknad fra Statskog om dispensasjon for motorisert ferdsel i utmark

Trykte vedlegg:

06.03.2019	66249	Søknad fra Statskog
06.03.2019	66250	Trasè Gåsvasshytta

Sammendrag:

Statskog SF søker om dispensasjon for bruk av snøscooter i forbindelse med transport av utstyr og ved til hytte ved Gåsvatnet i Lomsdal-Visten nasjonalpark i Grane kommune.

Bakgrunnen for søknaden er at Statskog benytter nevnte hytte både til utleieformål og som oppsynshytte i dette fjellområdet. Det er i den forbindelse behov for regelmessig transport av både utstyr og ved til hytta. Det søkes om en 5-årig dispensasjon, og omsøkte trasè fremgår av vedlagte kart.

Vurdering

I henhold til § 6 i Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag, kan kommunen etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover §§ 2, 3, 4 og 5 dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motor-ferdselen til et minimum.

Motoriserte fremkomstmidler i utmark og vassdrag vil i mange tilfeller tjene åpenbare nytteformål i dagens samfunn, som f.eks. nødvendig motorferdsel i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæringen og materiell- og persontransport i forbindelse med anleggsarbeid.

Samtidig medfører motorferdsel i naturen en rekke ulemper og skader, f.eks. støy og annen forurensing, terrengskader og vegetasjonsslitasje, forstyrrelser av dyrelivet og konflikter med friluftslivet. Det er særlig bruk av kjøretøy på barmark som medfører slitasje og skade på terrenget.

I dette tilfellet gjelder søknaden bruk av snøscooter i forbindelse med transport av utstyr og ved til hytte ved Gåsvatnet i Lomsdal-Visten nasjonalpark i Grane kommune.

Lomsdal-Visten nasjonalpark ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre. Formålet med nasjonalparken er i henhold til § 2 i forskriften å:

«Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.»

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.»

I utgangspunktet er all motorferdsel på land, i ferskvann og i lufta under 300 meter over bakken forbudt, jfr. forskriftens § 3 punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan likevel gi tillatelse til bruk av snøscooter for transport av varer og ved til hytter, jfr. punkt 6.3 bokstav f. Det er en etablert praksis at Statskog SF får innvilget tillatelse fra forvaltningen for nasjonalparken til omsøkte transport.

Søknaden er i tillegg vurdert etter §§ 8-12 i Naturmangfoldsloven. Kunnskapen om naturverdiene i området ansees som god. Området rundt Gåsvatnet er kartlagt blant annet gjennom verneplanprosessen (Miljøfaglig Utredning rapport 2004:3), hvor det konkluderes med at området har store naturverdier.

Området preges av naturskog, selv om det er enkelte innslag av tidligere hogst. I umiddelbar nærhet av hytta er det et stort område med gammel barskog, klassifisert som lokalt viktig. I samme område er den rødlista arten svartsonekjuka registrert. I området rett vest for elva er også rødlisteartene rotnål og sukkernål registrert, og i området finnes også flere viktige naturtypelokaliteter.

Det er gjort observasjoner av rødlisteartede rovfugler i området, men det er ikke registrert hekking i nærheten av omsøkte trasè. Området er viktig for reindrifta, som blant annet benytter området som vårbeite og kalvingsland. Det vurderes som viktig å minimalisere forstyrrelsene fra motorisert ferdsel, og dispensasjonen bør avgrensnes til 15. april.

Omsøkte ferdsel med snøscooter vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og tiltaket er ikke i strid med verneformålet. For å ivareta vernehensynene og begrense motorferdselen bør det imidlertid settes vilkår som begrenser kjøringen i omfang og til snødekt mark.

Det konkluderes med at i dette tilfellet er det liten fare for skader og ulemper som følge av omsøkte kjøring med snøscooter. Det legges avgjørende vekt på at kjøringen skal skje på snødekt mark i perioden fram til 15. april.

Det gis ikke dispensasjon for tilsyn og drift av hytta, da dette oppfattes som ren persontransport uten spesielle transportbehov. Behovet for tilsyn og drift bør løses innenfor andre transportoppdrag og ved at oppsynet benytter hytta når de uansett er på oppdrag i området.

Rådmannens innstilling:

Statskog SF gis dispensasjon for bruk av snøscooter i forbindelse med i forbindelse med transport av utstyr og ved til hytte ved Gåsvatnet i Lomsdal-Visten nasjonalpark i Grane kommune, i henhold til § 6 i Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag.

Det settes følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder kun for transport av utstyr og ved til hytta, ikke persontransport.
- Dispensasjonen gjelder kun på snødekt mark.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 6 turer per år i tidsrommet fram til 15. april 2019 – 2023.
- Vedlagte kjørebok skal fylles ut før turen starter, og leveres til kommunen innen 1. juni hvert år.
- All kjøring i tidsrommet kl. 23.00 – kl. 07.00 (nattforbud) er forbudt.
- Det må vises særlig aktsomhet dersom det er elg eller rein i området.

Grane kommune v/Torgar Eggen

Vår ref.
14/1248- 7

Deres ref.

Vår dato
15.02.2019

Vår saksbehandler
Wenche Hjelmseth
916 22 005, whj@statskog.no

Grane kommune - Gåsvasshytta i Lomsdal -Visten nasjonalpark - søkand om dispensasjon for bruk av snøscooter

Det vises til tidligere dispensasjon for bruk av snøscooter til Gåsvasshytta i Lomsdal-Visten nasjonalpark, jfr brev av 21.03.2014. Tillatelsen gikk ut i 2018.

Ny hytte er kommet på plass ved Gåsvatnet og det er behov for jevlig drift /tilsyn og varetransporter dit. Fortsatt er det slik at hytta brukes både til utleie og som oppsynshytte i området.

Gitte dispensasjon fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre fra 2016 legges ved, denne gjelder ut 2019.

Det er ønskeig å kunne få en 5-årig dispensasjon. Det gir en mulighet for å komme med samordning med nasjonalparkstyret.

I vedlagte dispensasjon ligger også kart for kjørerute i verneområdet med og denne gjelder fortsatt, samt tidligere gitte trase fram til vernegrensa.

Med hilsen

Wenche Hjelmseth
regionsjef Helgeland

Dette dokumentet er elektronisk signert

Vedlegg: 1

Kopi til:
Lars Lorentzen
Torgar Eggen

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
017/19	Nærings- og naturforvaltningskomite	20.03.2019
	Kommunestyret	

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Ny lokal forskrift - Forskrift om feie- og tilsynsavgift, Grane kommune

Trykte vedlegg:

06.03.2019	66260	Brann- og eksplosjonsvernloven
06.03.2019	66261	Forskrift om brannforebygging
06.03.2019	66262	Forskrift om feie- og tilsynsavgift - Utkast

Sammendrag:

Det er behov for å opprette en ny lokal forskrift for Grane kommune. Forskriften gjelder hjemmel til å innkreve avgift for feiing og tilsyn av fyringsanlegg i boliger og fritidshus iht. Lov av 14.06.2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsloven) § 28.

Det har tidligere ikke vært en slik lokal forskrift for Grane kommune. Det foreslås derfor at det vedtas en slik forskrift som følge av endring i en sentral forskrift som gjør at kommunen plikter å føre oversikt over, utføre feiing og tilsyn i alle boliger og fritidsboliger som har fyringsanlegg.

Avgiften skal dekke kommunens utgifter til lovbestemt feiing og tilsyn iht. Forskrift av 17.12.2015 nr. 1710 om brannforebygging.

Utkast til ny lokal Forskrift om feie- og tilsynsavgift for Grane kommune er identisk med Vefsn kommunes lokale forskrift. Jfr. vedlegg. Utkast til ny lokal forskrift har iht. NNF-komiteens vedtak av 20.02.19 vært utlagt til offentlig ettersyn i 3 uker.

Vurdering:

Ved høringsfristens utløp er det ikke mottatt høringsuttalelser til ny lokal forskrift. Det tilrås derfor at ny lokal Forskrift om feie- og tilsynsavgift for Grane kommune vedtas med virkning fra 1. mai 2019.

Rådmannens innstilling:

Utkast til ny Lokal Forskrift om feie- og tilsynsavgift for Grane kommune vedtas med virkning fra 01. mai 2019. Forskriften publiseres på Lovdata. Jfr. Lov av 14.06.2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver.

⇒ [Gå til opprinnelig kunngjort versjon](#)

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)

Dato	LOV-2002-06-14-20
Departement	Justis- og beredskapsdepartementet
Sist endret	LOV-2015-05-29-36, LOV-2015-06-19-65 fra 01.10.2015
Publisert	I 2002 hefte 6
Ikraftredelse	01.07.2002 unntatt Svalbard, 01.01.2003
Korttittel	Brann- og eksplosjonsvernloven

Kapitteloversikt:

- Kapittel 1. Innledende bestemmelser (§§ 1 - 4)
- Kapittel 2. Alminnelige plikter (§§ 5 - 8)
- Kapittel 3. Kommuners plikter og fullmakter (§§ 9 - 18)
- Kapittel 4. Plikter i virksomhet (§§ 19 - 25)
- Kapittel 5. Krav til produkter (§§ 26 - 27)
- Kapittel 6. Gebyr, kompensasjon og erstatning m.m. (§§ 28 - 30)
- Kapittel 7. Tilsyn, håndheving, sanksjoner, opplysningsplikt m.m. (§§ 31 - 42)
- Kapittel 8. Avsluttende bestemmelser (§§ 43 - 46)

Se om Svalbard noten til lovens § 45. Jf. tidligere lover 21 mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk, 14 juni 1974 nr. 39 om eksplosive varer og 5 juni 1987 nr. 26 om brannvern m.v.
– Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 23 (dir 2012/18/EU).

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Loven har som formål å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon, mot ulykker med farlig stoff og farlig gods og andre akutte ulykker, samt uønskede tilsiktede hendelser.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 84.

§ 2. Saklig virkeområde

Loven gjelder alminnelige plikter til å forebygge brann og eksplosjon samt sentral og lokal organisering og gjennomføring av brann- og eksplosjonsvernarbeidet.

Loven gjelder også ulykkes- og skadeforebyggende plikter i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på land, samt krav til beredskap og innsats overfor akutte ulykker der brannvesenet har en innsatsplikt.

Kongen kan fastsette forskrifter for Forsvaret som avviker fra denne loven når særlige grunner tilsier det.

§ 3. Stedlig virkeområde

For Svalbard, Jan Mayen og bilandene gjelder loven i det omfang og med de stedlige tilpasninger Kongen bestemmer.

Denne loven gjelder ikke for den virksomhet som foregår i sjøområder i forbindelse med undersøkelser etter, utvinning og utnyttelse av naturforekomster på havbunnen eller i dens undergrunn i indre norske farvann, norsk sjøterritorium og den del av kontinentalsokkelen som er undergitt norsk stats høyhet.

Kongen kan bestemme i hvilket omfang denne loven skal gjelde på norske skip og flytbare innretninger.

§ 4. Definisjoner

- a) Med byggverk menes bygning, konstruksjoner og anlegg.
- b) Med farlig gods menes varer definert i de til enhver tid gjeldende rekommandasjoner fra De forente nasjoner om transport av farlig gods.
- c) Med farlig stoff menes i denne lov:
  - brannfarlig stoff: fast, flytende eller gassformig stoff, stoffblanding, samt stoff som forekommer i kombinasjoner av slike tilstander, som i kraft av sitt flammepunkt, kontakt med andre stoffer, trykk, temperatur eller andre kjemiske egenskaper representerer en fare for brann,
  - eksplosjonsfarlig stoff: fast, flytende eller gassformig stoff, stoffblanding, samt stoff som forekommer i kombinasjon av slike tilstander, som i kraft av sine egenskaper lett vil kunne forårsake eksplosjon ved støt, gnidning, eller ved kontakt med tennkilder eller andre stoffer,
  - trykksatt stoff: annet fast, flytende eller gassformig stoff eller stoffblanding enn brann-, reaksjons- og eksplosjonsfarlig stoff, som er under trykk, og som derved kan representere en fare ved ukontrollert utslipp,
  - reaksjonsfarlig stoff: fast, flytende eller gassformig stoff, stoffblanding, samt stoff som forekommer i kombinasjoner av slike tilstander, som ved kontakt med vann, ved sitt trykk, temperatur eller andre kjemiske forhold, representerer en fare for farlig reaksjon, eksplosjon eller utslipp av farlig gass, damp, støv eller tåke.
- d) Med håndtering menes enhver omgang med farlig stoff slik som tilvirkning, oppbevaring, behandling, transport, lasting, lossing, erverv, handel, innførsel, utførsel, overføring, bruk og tilintetgjøring.
- e) Med produkt menes:
  - farlig stoff, eller ferdige varer hvor slikt stoff er en bestanddel og hvor de farlige egenskaper fortsatt er fremtredende,
  - innretninger, utstyr, apparater, emballasje og annet som benyttes ved håndtering av de farlige stoffene eller i forbindelse med transport av farlig gods,
  - innretninger, utstyr, apparater og annet som er beregnet på deteksjon, varsling eller bekjempelse av brann, eksplosjon eller annen skade.
- f) Med virksomhet menes ethvert offentlig og privat foretak uansett om foretaket er etablert med henblikk på forretningsmessig fortjeneste eller ikke.
- g) Med storulykke menes en hendelse som har en ukontrollert utvikling og som umiddelbart eller senere medfører alvorlig fare for mennesker, miljø eller materielle verdier.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 84.

Kapittel 2. Alminnelige plikter

§ 5. Den enkeltes plikt til å forebygge og begrense skadevirkningene ved brann, eksplosjon og annen ulykke

Enhver plikter å vise alminnelig aktsomhet og opptre på en slik måte at brann, eksplosjon og annen ulykke forebygges.

Enhver plikter ved brann, eksplosjon eller annen ulykke straks å underrette de som er utsatt for fare og ved behov varsle nødalarmeringssentral. Det samme gjelder ved overhengende fare for en slik hendelse.

Enhver som oppholder seg nær en brann, eksplosjon eller annen ulykke plikter etter evne å gjøre det som er mulig for å begrense skadevirkningene.

Enhver plikter å delta i brannvesenets rednings- og slokkearbeid når innsatsleder krever det, samt stille eiendom, bygninger, materiell og eventuelt personell til disposisjon for slik innsats. Det kan gjøres inngrep i den enkeltes materielle verdier dersom dette er nødvendig for å gjennomføre redningsinnsats eller begrense skade. Inngrep i privates eiendom kan likevel bare foretas dersom dette er nødvendig for å sikre liv eller verne verdier som er større enn det som går tapt eller står i fare for å gå tapt ved inngrepet.

Departementet kan gi forskrifter om den enkeltes plikt til å forebygge og begrense skadevirkningene ved brann, eksplosjon og andre ulykker.

§ 6. Forebyggende sikringstiltak og vedlikehold

Eier av byggverk, område, transportmiddel, produksjonsutstyr, annen innretning eller produkt plikter å sørge for nødvendige sikringstiltak for å forebygge og begrense brann, eksplosjon eller annen ulykke.

Eier og bruker av byggverk, område, transportmiddel, produksjonsutstyr, annen innretning eller produkt plikter å holde bygningstekniske konstruksjoner, sikkerhetsinnretninger og øvrige sikringstiltak til vern mot brann, eksplosjon eller annen ulykke i forsvarlig stand og påse at disse til enhver tid virker etter sin hensikt.

Eier eller bruker skal etter en eventuell brann, eksplosjon eller annen ulykke sørge for vakthold og andre nødvendige sikringstiltak når leder av brannvesenet krever dette.

Departementet kan gi forskrifter om eiers og brukers plikter til rapportering, sikringstiltak, vedlikehold og vakthold etter denne bestemmelsen.

§ 7. Tiltak ved store arrangementer

Den ansvarlige for store arrangementer, utstillinger, forestillinger, møter og andre tilstelninger skal i god tid før arrangementet sende melding til lokal tilsynsmyndighet, dersom arrangementet skal avholdes i et byggverk eller på et område som normalt ikke benyttes til denne type arrangementer.

Ved melding om arrangementer kan kommunen kreve de opplysninger som er nødvendige for å vurdere faren for brann, og fastsette de nødvendige brannsikringstiltak og begrensninger, herunder krav til ansvarshavende arrangør.

Kommunestyret selv kan gi lokale forskrifter med nærmere bestemmelser om meldeplikten.

§ 8. Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

Virksomheter plikter å gjennomføre et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (internkontroll) for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av denne loven overholdes. Tilsynsmyndigheten kan bestemme at også andre skal gjennomføre systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Det skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndighetene at loven, forskrifter og enkeltvedtak blir etterlevet.

Departementet kan gi forskrifter om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.

Kapittel 3. Kommuners plikter og fullmakter

§ 9. Etablering og drift av brannvesen

Kommunen skal sørge for etablering og drift av et brannvesen som kan ivareta forebyggende og beredskapsmessige oppgaver etter loven på en effektiv og sikker måte.

Kommunen skal gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse slik at brannvesenet blir best mulig tilpasset de oppgaver det kan bli stilt overfor. Kommunen skal evaluere hendelser for å sikre kontinuerlig læring og forbedring av det forebyggende og beredskapsmessige arbeidet.

Leder av brannvesenet og øvrig personell skal ha de kvalifikasjoner som er nødvendige for å kunne ivareta brannvesenets oppgaver på en forsvarlig måte.

To eller flere kommuner kan avtale å ha felles brannvesen eller felles ledelse av brannvesenet. Kommunen kan gjennom avtale overlate brannvesenets oppgaver og ledelse helt eller delvis til en annen kommune, virksomhet e.l. Kommunen må i slike tilfeller etablere ordninger som sikrer at all myndighetsutøvelse etter loven skjer under kommunens formelle ansvar.

Departementet kan gi forskrifter om etablering og drift av brannvesenet, og om krav til personellens kvalifikasjoner.

0 Endret ved lov 29 mai 2015 nr. 36 (ikr. 29 mai 2015 iflg. res. 29 mai 2015 nr. 553).

§ 10. Dokumentasjon og rapportering

Kommunen skal dokumentere at plikten etter § 9 første, annet og tredje ledd er oppfylt.

Dokumentasjonen inkludert risiko- og sårbarhetsanalysen og eventuelle avtaler inngått etter § 9 fjerde ledd, skal sendes sentral tilsynsmyndighet.

På forespørsel fra sentral tilsynsmyndighet skal kommunen rapportere om alle ressurser, hendelser og evalueringer etter § 9 annet ledd annet punktum.

Departementet kan gi forskrifter om dokumentasjons- og rapporteringsplikt.

0 Endret ved lov 29 mai 2015 nr. 36 (ikr. 29 mai 2015 iflg. res. 29 mai 2015 nr. 553).

§ 11. Brannvesenets oppgaver

Brannvesenet skal:

- a) gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle av brann og andre akutte ulykker
- b) gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- c) gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d) utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e) være innsatsstyrke ved brann
- f) være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse
- g) etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder innenfor eller utenfor den norske territorialgrensen
- h) sørge for feing og tilsyn med fyringsanlegg.

Kommunen kan legge andre oppgaver til brannvesenet så langt dette ikke svekker brannvesenets gjennomføring av oppgavene i første ledd.

Departementet kan gi forskrifter om brannvesenets oppgaver.

§ 12. Fullmakter ved brann og andre ulykkessituasjoner

Leder av brannvesenet

- a) har ledelsen av brannbekjempelsen,
- b) har skadestedsledelsen ved andre ulykkessituasjoner inntil ledelsen overtas av politiet,
- c) har ordensmyndighet inntil politiet kommer til stedet,
- d) kan rekvirere eiendom, bygninger, materiell og personell innenfor rammen av § 5 fjerde ledd,
- e) kan pålegge eier eller bruker av eiendom som har vært utsatt for brann, eksplosjon eller annen ulykke å sørge for vakthold og andre nødvendige sikringstiltak.

Fullmaktene i første ledd gjelder tilsvarende for den som i lederens sted har innsatsledelsen på brann- eller ulykkesstedet.

Departementet kan gi forskrifter om fullmakter og plikter for leder av brannvesenet ved brann, eksplosjon og andre ulykker.

§ 13. Særskilte brannobjekter

Kommunen skal identifisere og føre fortegnelse over byggverk, opplag, områder, tunneler, virksomheter m.m. hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier.

Kommunen skal sørge for at det føres tilsyn i byggverk m.m. som nevnt i første ledd for å påse at disse er tilstrekkelig sikret mot brann. Tilsynet skal omfatte alle forhold av betydning for brannsikkerheten, herunder bygningsmessige, tekniske, utstyrmessige og organisatoriske brannsikringstiltak og forhold av betydning for gjennomføring av brannbekjempelse og øvrig redningsinnsats.

Kommunen skal overfor sentral tilsynsmyndighet kunne dokumentere hvordan tilsyn med byggverk m.m. som nevnt i første ledd, som kommunen eier eller bruker, er gjennomført, og hvordan eventuelle pålegg er fulgt opp.

Kommunen kan ved enkeltvedtak bestemme at det skal føres tilsyn med andre byggverk m.m. enn de som er omfattet av første ledd. Kommunestyret selv kan fastsette lokal forskrift om tilsyn med andre byggverk m.m. enn de som er omfattet av første ledd.

Departementet kan gi forskrifter om tilsyn med særskilte brannobjekter.

0 Endret ved lov 29 mai 2015 nr. 36 (ikr. 29 mai 2015 iflg. res. 29 mai 2015 nr. 553).

§ 14. Ytterligere sikringstiltak og beredskap

Kommunen kan pålegge nødvendige brannverntiltak i enkelttilfeller for ethvert byggverk, opplag, områder, tunneler m.m.

Sentral tilsynsmyndighet kan pålegge eier av ethvert byggverk, opplag, områder, tunneler m.m. som anses å utgjøre en ekstraordinær risiko innen kommunen, å etablere en egen brann- og ulykkesberedskap, eller bekoste og vedlikeholde en nødvendig oppgradering av det kommunale brannvesen.

Departementet kan gi forskrifter om ytterligere sikringstiltak og beredskap etter denne bestemmelsen.

§ 15. Samarbeid mellom kommuner

Kommunene skal samarbeide om lokale og regionale løsninger av forebyggende og beredskapsmessige oppgaver med sikte på best mulig utnyttelse av samlede ressurser.

Departementet kan gi pålegg om samarbeid mellom to eller flere kommuner for gjennomføring av krav fastsatt i eller i medhold av loven.

Brannvesenet i enhver kommune skal etter anmodning fra innsatsleder på skadestedet yte hjelpeinnsats ved brann, eksplosjon og annen ulykke i andre kommuner så langt det er mulig under hensyn til egen beredskap.

Departementet kan gi forskrifter om lokalt og regionalt samarbeid til løsning av forebyggende og beredskapsmessige oppgaver.

§ 16. Nødalarmeringssentral

Sentral tilsynsmyndighet kan pålegge en kommune å etablere en nødalarmeringssentral for mottak av meldinger om branner og andre ulykker innen en fastsatt region som kan omfatte flere kommuner. De kommuner som omfattes av den fastsatte regionen plikter å knytte seg til nødalarmeringssentralen og med grunnlag i avtale bære sin andel av kostnadene ved etablering og drift av sentralen.

Nødalarmeringssentralen skal bemannes, utrustes og opereres slik at den til enhver tid fyller behovet for mottak og registrering av nødmeldinger, alarmering av mannskaper og kommunikasjon med innsatsstyrkene og den som melder ulykken. Etablering og drift skal samordnes med øvrige nødalarmeringssentraler for helse og politi.

Departementet kan gi forskrifter om etablering og drift av nødalarmeringssentral for mottak av meldinger om branner, eksplosjoner og andre ulykker, herunder krav til personellets kvalifikasjoner.

§ 17. Tjenesteplikt i brannvesenet

Kommunen kan i særskilte tilfeller pålegge enhver myndig person bosatt i kommunen tjenesteplikt i brannvesenet dersom dette er nødvendig for å sikre at brannvesenet skal kunne gjennomføre oppgavene pålagt i denne loven.

Departementet kan gi forskrifter om tjenesteplikt i brannvesenet.

§ 18. Politiattest

Det kan kreves politiattest både ved vanlig tilsetning og ved pålegg om tjenesteplikt i brannvesenet. Det samme gjelder for personell i virksomhet som etter avtale helt eller delvis utfører brannvesenets oppgaver.

Kapittel 4. Plikter i virksomhet

§ 19. Sikkerhet i virksomhet

Virksomheter skal sørge for at sikkerheten i forhold til brann, eksplosjon, håndtering av farlig stoff og transport av farlig gods på veg og jernbane blir ivaretatt på en forsvarlig måte. Sikkerhets hensyn skal være integrert i alle virksomhetens faser, herunder planlegging, prosjektering, etablering, drift og avvikling.

Virksomheter skal gjøre arbeidstakere og andre som utfører oppgaver i eller på vegne av virksomheten kjent med plikten i henhold til § 25 i denne loven. Virksomheten skal gi opplæring slik at alle arbeidsoppgaver kan gjennomføres på en sikker måte både ved normal drift og ved unormale situasjoner og driftsbetingelser. Opplæringen skal også omfatte rutiner og forholdsregler ved ulykker.

Plikten til å sørge for at sikkerheten i virksomheten blir ivaretatt ligger hos ledelsen.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 84.

§ 19 a. Politiattest ved håndtering av eksplosjonsfarlig stoff

Virksomheter skal sørge for at arbeidstakere som håndterer eksplosjonsfarlig stoff av slik mengde eller type som departementet bestemmer i forskrift, legger frem ordinær politiattest. Attesten skal vise om arbeidstakeren har slik vandel at vedkommende kan finnes skikket i henhold til brann- og eksplosjonsvernlovgivningens formål.

Sentral tilsynsmyndighet kan kreve fremlagt ordinær politiattest før utstedelse av bestemte sertifikater eller tillatelser til personer eller virksomheter som håndterer eksplosiv vare.

Departementet kan gi utfyllende forskrifter om politiattester etter denne bestemmelsen, herunder om oppbevaring, tidspunkt for utstedelse og hvilke virksomheter som omfattes.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 84.

§ 20. Sikkerhetsnivå i virksomhet med farlig stoff m.m.

Virksomheter har plikt til å sørge for at enhver håndtering av farlig stoff og farlig gods skjer på en slik måte at mennesker, miljø og omgivelser er tilfredsstillende sikret. Risikoen skal være redusert til et nivå som med rimelighet kan oppnås.

Sikkerhetsnivået etter første ledd skal etableres gjennom tekniske og organisatoriske tiltak i virksomheten, eventuelt i kombinasjon med arealmessige begrensninger i området rundt denne, og dokumenteres overfor sentral tilsynsmyndighet.

Arealmessige begrensninger fastsettes etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven. Uttalelse fra sentral tilsynsmyndighet skal innhentes før arealmessige begrensninger fastsettes.

Kostnader forbundet med etablering av arealmessige begrensninger, herunder eventuelle kostnader ved ekspropriasjon, bæres av virksomheten.

Departementet kan fastsette forskrifter om nivåer og kriterier for akseptabel risiko.

§ 20 a. Håndtering av utgangsstoffer for eksplosiver

Virksomheter som håndterer utgangsstoffer for eksplosiver skal gjennom tekniske og organisatoriske tiltak i virksomheten sørge for at disse ikke kommer på avveie eller havner i urette hender.

Departementet kan gi forskrifter om håndtering av utgangsstoffer for eksplosiver, herunder hvilke utgangsstoffer som skal forbys eller begrenses.

Departementet kan videre gi forskrifter om:

- a) Forbud mot privatpersoners innføring, besittelse eller bruk av utgangsstoffer.
- b) Virksomheters tilgang til og tilgjengeliggjøring av utgangsstoffer, samt krav om melding og deklareringsplikt til særskilte registre.
- c) Virksomheters plikt til å rapportere om mistenkelige transaksjoner eller forsøk på dette, og til å etablere systemer for registrering av kjøp.
- d) Betalingsplikt for destruksjon av beslaglagte eller ulovlige importerte stoffer.

0 Tilføyd ved lov 29 mai 2015 nr. 36 (ikr. 29 mai 2015 iflg. res. 29 mai 2015 nr. 553).

§ 21. Beredskapsplikt

Virksomheter som

- a) håndterer farlig stoff,
- b) utgjør en særskilt brann- eller eksplosjonsrisiko, eller
- c) transporterer farlig gods på veg eller jernbane

og som omfattes av særskilte kriterier fastsatt i forskrift, skal etablere en tilstrekkelig egenberedskap med tilhørende varslings- og innsatsplaner.

Utgjør virksomheten en risiko for en storulykke, kan sentral tilsynsmyndighet bestemme at beredskapen etter første ledd også skal omfatte områdene nær virksomheten.

Beredskapen og innsatsplanene skal være tilpasset risikoen, være samordnet med den offentlige beredskapen og bli oppdatert ved behov.

Departementet kan gi forskrifter om krav til egenberedskap, herunder bestemmelser om opplæring og øving av personell.

§ 22. *Plikt til rapportering og oppfølging*

Virksomheter som nevnt i § 21 første ledd bokstav a og c skal etablere et system for registrering av ulykker og hendelser som kunne ha ført til en ulykke. Slike ulykker og hendelser skal rapporteres til sentral tilsynsmyndighet.

Rapporten skal inneholde en analyse av årsaken til hendelsen og opplyse om hvilke tiltak virksomheten vil iverksette for å forhindre slike hendelser i fremtiden.

Departementet kan gi forskrifter om krav til registrering og rapportering etter denne bestemmelsen, herunder prosedyrer for rapportering og krav til rapportens innhold.

§ 23. *Særskilt informasjonsplikt for virksomhet med storulykkepotensial*

Virksomheter som nevnt i § 21 første ledd bokstav a og som utgjør risiko for storulykke, skal informere befolkningen i områdene rundt virksomheten om de farlige stoffene som håndteres og om risikofaktorene knyttet til disse. Det skal også informeres om forholdsregler ved en eventuell ulykke med slike stoffer. Informasjonen skal gis i en lettfattelig form og jevnlig oppdateres og gjentas.

Departementet kan gi forskrifter om virksomhetens informasjonsplikt.

§ 24. *Innhenting av uttalelser fra befolkningen rundt virksomhet som utgjør en storulykkesrisiko*

Under planlegging av virksomhet som nevnt i § 21 første ledd bokstav a og som utgjør risiko for storulykke skal virksomheten innhente og legge vekt på uttalelser fra befolkningen i området rundt virksomheten om lokalisering og planlagte beredskaps- og sikkerhetstiltak.

Eksisterende virksomhet skal innhente og legge vekt på uttalelser fra befolkningen i området rundt virksomheten dersom det foretas endringer som får betydning for beredskaps- og sikkerhetstiltakene.

Departementet kan gi forskrifter om plikten til å innhente uttalelse etter denne bestemmelsen.

§ 25. *Arbeidstakeres plikt til å fremme sikkerheten*

Arbeidstakere skal utføre sine arbeidsoppgaver i samsvar med gjeldende sikkerhetsbestemmelser i lover, forskrifter og interne prosedyrer for å forebygge branner, eksplosjoner og andre ulykker, og aktivt medvirke til å fremme sikkerheten i virksomheten.

Departementet kan fastsette forskrifter om arbeidstakeres plikter etter denne bestemmelsen.

Kapittel 5. Krav til produkter

§ 26. *Formålstjenlige og betryggende produkter*

Produkter som benyttes ved håndtering av farlig stoff og farlig gods skal være utført slik at de er formålstjenlige og sikre. De skal til enhver tid være i slik stand at det ikke oppstår fare for brann, eksplosjon eller annen ulykke. Montering skal være utført fagmessig og betryggende.

Produkter som benyttes ved deteksjon, varsling eller bekjempelse av brann, eksplosjon eller annen ulykke skal være formålstjenlige og betryggende utført og montert, og til enhver tid være i slik stand at de virker som forutsatt.

Departementet kan gi forskrifter om krav til produkter og krav til den som prosjekterer, produserer, leverer, importerer eller markedsfører produkter, herunder krav om kvalitet og godkjenning av de stoffer som omfattes av loven, forbud mot eller påbud om bruk av produkter.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 84.

§ 27. Forskrifter om krav til merking m.m.

Departementet kan gi forskrifter om krav til advarselmerking og annen merking av produkter og farlig gods, samt om krav til sikkerhetsdatablad og stoffregister.

Kapittel 6. Gebyr, kompensasjon og erstatning m.m.

§ 28. Gebyr m.m.

Departementet kan gi forskrifter om avgifter og gebyr til dekning av utgiftene forbundet med gjennomføringen av tilsynsmyndighetenes oppgaver etter denne loven.

Kommunestyret selv kan fastsette lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av feiling og tilsyn med fyringsanlegg.

Om renteplikt ved for sen betaling av avgift eller gebyr ilagt i medhold av forskrift etter første og annet ledd gjelder lov 6. juni 1975 nr. 29 om egedomsskatt til kommunane § 26 tilsvarende.

Krav på avgift eller gebyr etter paragrafen her er tvangsgrunnlag for utlegg, og kan innkreves av skatteoppkreveren etter reglene for innkreving av skatt.

0 Endret ved lover 30 apr 2003 nr. 27 (ikr. 30 apr 2003 iflg. res. 30 apr 2003 nr. 517), 19 juni 2009 nr. 84, 11 jan 2013 nr. 3 (ikr. 1 juni 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 533).

§ 29. Erstatning for deltakelse i brannvesenets rednings- og sløkkearbeid

Kommunen skal betale

- a) erstatning for skade på personer som har blitt pålagt å delta i brannvesenets rednings- og sløkkearbeid.
Lov av 16. juni 1989 nr. 65 om yrkesskadeforsikring gjelder tilsvarende
- b) erstatning for tapt arbeidsfortjeneste for pålagt deltakelse i rednings- og sløkkearbeidet
- c) erstatning for skade på eiendom eller materielle verdier som følge av inngrep eller rekvisisjon etter loven
- d) erstatning for rekvirert materiell.

Eier av objekter og eiendommer som rednings- og sløkkeinnsatsen har rettet seg mot og andre som har særlig tilknytning til objektet kan ikke kreve erstatning som nevnt i første ledd.

Departementet kan fastsette forskrifter om erstatning etter denne bestemmelsen.

§ 30. Kompensasjon og utgiftsfordeling mellom kommuner

En kommune som mottar bistand fra en annen kommunes brannvesen skal yte kompensasjon for bistanden med mindre det er inngått særskilt avtale om annet.

Omfatter en brann, eksplosjon eller annen ulykke områder i to eller flere kommuner, skal de utgiftene som påløper dekkes av kommunene i fellesskap.

Fylkesmannen fastsetter kompensasjon og utgiftsfordeling mellom kommuner for ethvert mellomværende med grunnlag i denne loven dersom kommunene ikke selv kommer til enighet.

Departementet fastsetter kompensasjonen eller utgiftsfordelingen dersom kommunene ligger i forskjellige fylker og fylkesmennene ikke kommer til enighet.

Kapittel 7. Tilsyn, håndheving, sanksjoner, opplysningsplikt m.m.

0 Overskriften endret ved lov 19 juni 2009 nr. 84.

§ 31. *Sentral tilsynsmyndighet*

Kongen kan bestemme hvem som på sentralt nivå skal føre tilsyn med at bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne loven blir overholdt.

Tilsynsmyndigheten kan etter anmodning fra kommunen bistå kommunen ved gjennomføringen av pliktig tilsyn etter § 32.

Tilsynsmyndigheten kan la andre offentlige eller private sakkyndige føre tilsyn på sine vegne.

Kongen kan bestemme at én tilsynsmyndighet skal koordinere de offentlige tilsynsaktivitetene vedrørende helse, miljø og sikkerhet ved store industriutbyggingsprosjekter og ved eksisterende anlegg som omfattes av denne loven.

§ 31 a. *Særlig om tilsyn med kommunenes oppfyllelse av plikter*

Departementet bestemmer hvem som skal føre tilsyn med kommunenes gjennomføring av plikter pålagt etter §§ 9 til 16.

For tilsyn med lovligheten av kommunenes gjennomføring av plikter etter §§ 9 til 16 gjelder kapittel 10A i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 84. Endres ved lov 22 juni 2018 nr. 83 (iKr. fra første konstituerende kommune- eller fylkestingsmøte 2019, se res. 20 des 2018 nr. 2062).

§ 32. *Lokal tilsynsmyndighet*

Kommunen skal føre tilsyn på de områder som går frem av denne loven eller av forskrifter gitt i medhold av denne.

§ 33. *Tilsynsmyndighetens rett til å kreve opplysninger*

Enhver som er underlagt tilsyn etter denne loven skal når tilsynsmyndigheten krever det og uten hinder av taushetsplikten legge frem de opplysninger som anses nødvendige for utøvelsen av tilsynet. Tilsynsmyndigheten kan bestemme i hvilken form opplysningene skal gis.

Opplysninger som nevnt i første ledd kan også kreves fra andre offentlige tilsynsmyndigheter uten hinder av den taushetsplikt som ellers gjelder. Opplysningsplikten gjelder bare de opplysninger som er nødvendige for at tilsynsmyndigheten skal kunne utføre sine oppgaver etter loven.

Opplysninger om branner, ulykker og uhell som har skjedd på områder som omfattes av loven kan kreves fra politi og forsikringselskaper uten hinder av den taushetsplikt som ellers gjelder. Opplysningsplikten gjelder bare opplysninger som er nødvendige for at tilsynsmyndigheten skal kunne sammenstille nasjonale statistiske oversikter til bruk i samfunnsikkerhetsarbeidet. Departementet kan gi forskrifter om opplysningsplikt etter dette ledd.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 84.

§ 34. *Tilsynsmyndighetens rett til adgang m.m.*

Tilsynsmyndigheten skal til enhver tid ha uhindret adgang til ethvert sted og til enhver innretning og kjøretøy tilsynsmyndigheten finner nødvendig for å føre tilsyn etter denne loven. Om nødvendig kan det kreves bistand fra politiet for å sikre slik adgang. Politi og kontrollpersonell fra vegkontorene kan stanse kjøretøy i

forbindelse med kontroll av transport av farlig gods.

Tilsynspersonellet skal legitimere seg i samsvar med forvaltningsloven § 15 og om mulig sette seg i kontakt med representant for eier eller bruker av tilsynsobjektet, og med representant for arbeidsgiver og hovedverneombud ved tilsyn i virksomhet.

Eier, bruker, arbeidsgiver eller representant for disse har rett til, og kan pålegges, å være til stede under kontrollen. Tilsynspersonellet kan bestemme at retten ikke skal gjelde ved intervju av arbeidstaker eller dersom slik tilstedeværelse ikke kan gjennomføres uten vesentlig ulempe eller uten at formålet med kontrollen settes i fare.

§ 35. Tilsynsmyndighetens rett til å innhente prøver

Tilsynsmyndigheten kan kreve at den som eier, tilvirker, innfører eller markedsfører et produkt skal fremlegge en representativ prøve av produktet eller iverksette de undersøkelser som finnes nødvendige for å vurdere produktets egenskaper, virkninger eller egnethet. Tilsvarende gjelder når det er nødvendig for å avgjøre om et produkt faller inn under loven. Tilsynsmyndigheten kan selv sette i verk slike undersøkelser eller foreta nødvendig prøvetaking og kontroll av produktet.

Første ledd gjelder tilsvarende i forhold til avsender, mottaker eller transportør av farlig gods.

Kostnadene bæres av den som kravet om undersøkelser, prøvetaking og kontroll er rettet mot. Departementet kan likevel bestemme at kostnadene skal fordeles på flere eiere, tilvirkere, importører eller markedsførere, eller at de helt eller delvis skal dekkes av det offentlige. Krav på refusjon av kostnadene er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 36. Tilsynsmyndighetens plikt til å avgi rapport etter tilsyn

Tilsynsmyndigheten skal gi skriftlig rapport til den som er ansvarlig for tilsynsobjektet om resultatet av kontrollen med mindre tungtveiende hensyn tilsier noe annet. Etter tilsyn i virksomhet hvor det er krav om verneombud skal hovedverneombud ha kopi av rapporten.

§ 37. Pålegg og forbud mot bruk

Tilsynsmyndigheten gir de pålegg og treffer ellers de enkeltvedtak som er nødvendige for gjennomføringen av bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne loven. Det skal settes en frist for når pålegget skal være utført.

Dersom pålegg ikke oppfylles innen fristen, kan tilsynsmyndigheten helt eller delvis stanse virksomheten eller helt eller delvis forby bruken av vedkommende byggverk, område, produkt mv.

Ved overhengende fare kan tilsynsmyndigheten stanse virksomheten eller forby bruken av vedkommende byggverk, område, produkt mv. selv om pålegg ikke er gitt.

Om nødvendig kan tilsynsmyndigheten kreve bistand fra politiet for å sikre gjennomføring av vedtak etter annet og tredje ledd.

§ 38. Tilbakekall av produkt m.m.

Dersom et produkt kan medføre en uakseptabel risiko for brann, eksplosjon eller annen ulykke eller for øvrig ikke tilfredsstiller kravene i § 26, kan tilsynsmyndigheten fatte vedtak om å tilbakekalle produktet fra brukere eller distributører. Den kan også stanse innførsel, produksjon, salg og markedsføring. Tilsynsmyndigheten kan selv iverksette slike tiltak og kreve kostnadene dekket av den som har fått pålegg om slike tiltak.

§ 39. Tvangsmulkt

I pålegg etter denne loven kan det fastsettes en løpende tvangsmulkt for hver dag/uke/måned som går etter utløpet av den frist som er satt for oppfylning av pålegget, inntil pålegget er oppfylt. Tvangsmulkt kan også fastsettes som en engangsmulkt. Sentral tilsynsmyndighet kan frafalle påløpt tvangsmulkt.

Tvangsmulkt ilagt av kommunen tilfaller kommunen.

§ 40. *Tvangsgjennomføring*

Tilsynsmyndigheten kan utferdige forelegg mot den som unnlater å etterkomme pålegg eller forbud som er gitt med hjemmel i denne lov. Med forelegg menes her et nytt pålegg om at det tidligere pålegget eller forbudet skal etterleves innen en frist som fastsettes i forelegget. Forelegget skal gi opplysninger om bestemmelsene i annet ledd og skal, så langt mulig, forkynnes for den det er rettet mot.

Den forelegget er rettet mot, kan reise søksmål mot det offentlige for å få forelegget prøvet. Blir søksmål ikke reist innen 30 dager fra forkynnelsen, har forelegget samme virkning som en rettskraftig dom, og kan fullbyrdes etter reglene for dommer.

Forelegget kan ikke påklages.

Blir pålegget i rettskraftig dom eller dermed likestilt forelegg ikke etterkommet, kan vedkommende tilsynsmyndighet selv besørge eller få besørget at pålegget utføres for regning av den som dommen eller forelegget er rettet mot, uten at det er nødvendig med kjennelse etter tvangsfullbyrdelsesloven § 13-14.

Ved overhengende fare kan pålegget fullbyrdes etter reglene i tvangsfullbyrdelsesloven § 13-14 uten at dom eller forelegg kreves.

§ 41. *Klage*

Departementet er klageinstans for vedtak truffet av eller på vegne av sentral tilsynsmyndighet eller av andre offentlige organer i medhold av § 31.

Sentral tilsynsmyndighet er klageinstans for vedtak truffet av kommunestyret eller fylkesmannen. For andre vedtak truffet av kommunen gjelder forvaltningsloven § 28 annet ledd.

§ 42. *Straff*

Den som legger hindringer i veien for undersøkelser som offentlig myndighet iverksetter etter denne loven, eller unnlater å yte pliktig bistand eller gi opplysninger som kreves for utførelsen av tilsynet etter denne loven, straffes med bot såfremt forholdet ikke rammes av et strengere straffebud.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne loven, sentrale eller lokale forskrifter eller enkeltvedtak fastsatt i medhold av denne loven, straffes med bot eller fengsel inntil 3 måneder.

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt, og gjentatt eller på en graverende måte overtrer §§ 5, 19, 20, 20 a eller bestemmelser gitt i medhold av disse, straffes med bot eller fengsel inntil 2 år. Medvirkning straffes på samme måte.

Grov overtredelse etter tredje ledd straffes med bot eller fengsel inntil 6 år. Ved avgjørelsen om befatningen er grov, skal det særlig legges vekt på hvilken type og hvor stort omfang overtredelsen gjelder, og om den av andre grunner er særlig farlig eller samfunnsskadelig.

0 Endret ved lover 29 mai 2015 nr. 36 (ikr. 29 mai 2015 iflg. res. 29 mai 2015 nr. 553 med virkning frem til 1 okt 2015), 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015).

Kapittel 8. Avsluttende bestemmelser

§ 43. *Utfyllende forskrifter*

Departementet kan fastsette forskrifter om

- a) ledelsens plikter i virksomhet, herunder tekniske og organisatoriske tiltak, samt dokumentasjon av slike
- b) krav til håndtering av farlig stoff, herunder krav til innretninger, apparater og lignende, meldeplikt, kriterier for tillatelser og godkjenninger, krav til opplæring og krav om sertifikater
- c) virksomheter som utgjør risiko for storulykke
- d) transport av farlig gods på land, herunder bestemmelser om lasting, lossing, meldeplikt, kontroll på veg, jernbane og i virksomhet, sikkerhetsrådgiver i virksomhet samt om utstyr og hvilke instanser som kan godkjenne og kontrollere slikt utstyr, og om krav til opplæring og opplæringsordninger.
- e) kommunestyrets fullmakter til å gi lokale forskrifter om bruk eller forbud mot bruk av fyrverkeri.
- f) saksbehandlingen til utfylling av reglene i tjenesteloven for tillatelsesordninger i eller i medhold av loven her, herunder om saksbehandlingsfrist og rettsvirkninger av fristoverskridelse. Unntak fra tjenesteloven § 11 andre ledd kan bare gjøres når det er begrunnet ut fra tvingende allmenne hensyn, herunder hensynet til privatpersoners beskyttelsesverdige interesser.

0 Endret ved lover 19 juni 2009 nr. 84, 19 juni 2009 nr. 103 (ikr. 28 des 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 672).

§ 44. *Overgangsbestemmelser*

Forskrifter, vedtekter og andre bestemmelser gitt i medhold av lov 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk, lov 14. juni 1974 nr. 39 om eksplosive varer og lov 5. juni 1987 nr. 26 om brannvern m.v. gjelder inntil videre i den utstrekning de ikke strider mot loven her eller bestemmelser gitt i medhold av den. Det samme gjelder tillatelser, godkjenninger, samtykker m.m. så langt tilsynsmyndigheten aksepterer dette.

0 Endret ved lov 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712).

§ 45. *Ikrafttredelse*

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.¹

- 1 Iflg. res. 14 juni 2002 nr. 536 trer loven ikr. 1 juli 2002 med følgende unntak: For Svalbard gjelder ikke lovens § 46 nr. 2 og 3.

§ 46. *Endring i andre lover*

Fra det tidspunkt loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover: — — —

2. Lov 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk oppheves.
3. Lov 14. juni 1974 nr. 39 om eksplosive varer oppheves.
5. Lov 5. juni 1987 nr. 26 om brannvern m.v. oppheves.

⇒ Gå til opprinnelig kunngjort versjon

Forskrift om brannforebygging

Dato	FOR-2015-12-17-1710
Departement	Justis- og beredskapsdepartementet
Publisert	I 2015 hefte 15
Ikrafttredelse	01.01.2016
Endrer	FOR-2002-06-26-847
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2002-06-14-20-§5, LOV-2002-06-14-20-§6, LOV-2002-06-14-20-§8, LOV-2002-06-14-20-§9, LOV-2002-06-14-20-§10, LOV-2002-06-14-20-§11, LOV-2002-06-14-20-§13, LOV-2002-06-14-20-§15, LOV-2002-06-14-20-§26, LOV-2002-06-14-20-§27, LOV-2002-06-14-20-§43, FOR-2003-09-01-1161, FOR-2015-06-01-580
Kunngjort	28.12.2015 kl. 15.45
Korttittel	Forskrift om brannforebygging

Kapitteloversikt:

Kapittel 1. Innledende bestemmelser (§§ 1 - 3)

Kapittel 2. Forebyggende plikter for eieren av byggverk (§§ 4 - 10)

Kapittel 3. Forebyggende plikter for brukeren av byggverk (§§ 11 - 13)

Kapittel 4. Kommunens forebyggende plikter (§§ 14 - 22)

Kapittel 5. Krav til produkter (§23)

Kapittel 6. Sluttbestemmelser (§24)

Hjemmel: Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 17. desember 2015 med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 5, § 6, § 8, § 9, § 10, § 11, § 13, § 15, § 26, § 27 og § 43, jf. delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161 og delegeringsvedtak 1. juni 2015 nr. 580.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Forskriften skal bidra til å redusere sannsynligheten for brann, og begrense konsekvensene brann kan få for liv, helse, miljø og materielle verdier.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder plikter for:

- enhver til å vise aktsomhet ved brannfarlig aktivitet
- eiere og brukere av byggverk til å forebygge brann
- kommunene til å forebygge brann

d) de som omsetter bærbart brannsløkkeutstyr.

§ 3. *Generelle krav til aktsomhet*

Enhver plikter å vise aktsomhet ved gjennomføring av aktivitet som kan føre til brann.

Det er forbudt å gjøre opp ild eller behandle brannfarlige gjenstander utendørs under slike forhold eller på en slik måte at det kan føre til brann. Oppgjort ild må ikke forlates før den er fullstendig sløkket.

Det er i tidsrommet 15. april til 15. september forbudt å gjøre opp ild i eller i nærheten av skog og annen utmark uten tillatelse fra kommunen. Kommunestyret selv kan gjennom lokal forskrift fravike dette forbudet dersom lokale forhold tilsier det. Det er likevel tillatt å gjøre opp ild der det åpenbart ikke kan medføre brann.

Hvis brannfaren er spesielt stor utover tidsrommet nevnt i tredje ledd, kan kommunen innføre forbud mot å gjøre opp ild eller behandle brannfarlige gjenstander utendørs i bestemte områder. Forbudet kan vedtas som forskrift uten forhåndsvarsling og kunngjøring etter forvaltningsloven § 37 andre ledd og § 38 første ledd bokstav c). Kommunen skal sørge for å gjøre forbudet alminnelig kjent på stedet det gjelder.

Kapittel 2. Forebyggende plikter for eieren av byggverk

§ 4. *Kunnskap og informasjon om brannsikkerhet i byggverk*

Eieren av et byggverk skal kjenne kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket.

Eieren skal ha kunnskap om bygningsdeler, installasjoner og utstyr i byggverket som skal oppdage brann eller begrense konsekvensene av brann.

Eieren skal gjøre den som har rett til å bruke byggverket kjent med kravene som gjelder for bruken av byggverket, og med alle egenskapene ved byggverket som har betydning for brannsikkerheten. Er det flere som har rett til å bruke byggverket, skal eieren sikre at all bruk samordnes på en måte som bidrar til å forebygge brann.

§ 5. *Kontroll og vedlikehold av bygningsdeler og sikkerhetsinnretninger*

Eieren av et byggverk skal sørge for at bygningsdeler, installasjoner og utstyr i byggverket som skal oppdage brann eller begrense konsekvensene av brann, blir kontrollert og vedlikeholdt slik at de fungerer som forutsatt. Kontrollen skal avklare om sikkerhetsinnretningene:

- a) oppfyller kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket
- b) fungerer hver for seg og sammen med hverandre.

Kontrollens omfang og hyppighet skal være tilpasset sikkerhetsinnretningene og byggverkets størrelse, kompleksitet, bruk og risiko.

§ 6. *Kontroll og vedlikehold av fyringsanlegg*

Eieren av et byggverk skal melde fra til kommunen når det er installert nytt ildsted eller gjort andre vesentlige endringer av fyringsanlegget.

Eieren skal sørge for at fyringsanlegget virker som forutsatt. Dersom det blir oppdaget feil på anlegget som vesentlig øker risikoen for brann, skal anlegget stenges for bruk dersom feilen ikke utbedres umiddelbart.

Etter å ha mottatt et varsel om feiling eller tilsyn, skal eieren sørge for at feieren har tilfredsstillende atkomst til hele fyringsanlegget.

§ 7. *Brannvarsling og manuelt sløkkeutstyr i bolig og fritidsbolig*

Eieren av boliger og fritidsboliger skal sørge for at byggverkene har brannalarmanlegg eller et tilstrekkelig antall røykvarslere. Det skal være minst én detektor eller røykvarsler i hver etasje, som skal dekke kjøkken, stue, sone utenfor soverom og sone utenfor tekniske rom. Alarmen skal kunne høres tydelig på oppholdsrom og soverom når dørene mellom rommene er lukket.

Eieren skal sørge for at boliger og fritidsboliger er utstyrt med minst ett av følgende slokkeutstyr som kan brukes i alle rom:

- a) formfast brannslange med innvendig diameter på minst 10 mm fast tilkoblet vannforsyningsnett
- b) pulverapparat på minst 6 kg med ABC-pulver
- c) skum- eller vannapparat på minst 9 liter
- d) skum- eller vannapparat på minst 6 liter med effektivitetsklasse på minst 21A
- e) annet manuelt slokkeutstyr med tilsvarende slokkekapasitet.

Eieren skal sørge for at røykvarslere og manuelt slokkeutstyr i boliger og fritidsboliger blir kontrollert ved funksjonssprøve eller ettersyn i samsvar med leverandørens anvisninger, og at de vedlikeholdes slik at de fungerer som forutsatt.

§ 8. Oppgradering av byggverk

Eieren av et byggverk skal sørge for å oppgradere sikkerhetsnivået i byggverket slik at det minst tilsvarer nivået som fremkommer av de samlede kravene gitt i byggeforskrift 15. november 1984 nr. 1892 eller senere byggregler. Oppgraderingen kan skje ved bygningstekniske tiltak, andre risikoreduserende tiltak eller ved en kombinasjon av slike. Oppgraderingsplikten gjelder så langt den kan gjennomføres innenfor en praktisk og økonomisk forsvarlig ramme.

§ 9. Eierens systematiske sikkerhetsarbeid

En virksomhet som eier et byggverk skal fastsette mål og iverksette planer og tiltak for å sikre byggverket mot brann. Virksomheten skal iverksette:

- a) rutiner som sikrer at kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket blir overholdt
- b) rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved bygningsdeler, installasjoner og utstyr som skal oppdage brann eller begrense konsekvensene av brann
- c) rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det systematiske sikkerhetsarbeidet.

Det systematiske sikkerhetsarbeidet skal være tilpasset byggverkets størrelse, kompleksitet, bruk og risiko.

§ 10. Eierens dokumentasjon

En virksomhet som eier et byggverk skal dokumentere at virksomhetens plikter etter § 4 til § 9 er oppfylt.

Kapittel 3. Forebyggende plikter for brukeren av byggverk

§ 11. Brannsikker bruk av byggverk

Den som har rett til å bruke et byggverk skal:

- a) sørge for at byggverket brukes i samsvar med kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket
- b) unngå unødig risiko for brann, og sørge for at rømningsveiene opprettholder sin funksjon, herunder at fremkommeligheten ikke reduseres
- c) informere eieren om endringer, forfall og skader i byggverket eller sikkerhetsinnretningene som kan påvirke sikkerheten mot brann
- d) ved forhold som vesentlig reduserer brannsikkerheten, straks gjennomføre ekstraordinære tiltak inntil risikoen er normalisert.

§ 12. Brukerens systematiske sikkerhetsarbeid

En virksomhet som har rett til å bruke et byggverk skal fastsette mål og iverksette planer og tiltak for å redusere risikoen for brann i byggverket. Virksomheten skal iverksette:

- a) rutiner som sikrer at byggverket brukes i samsvar med kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket
- b) rutiner for evakuering og redning ved brann i byggverket
- c) rutiner som sikrer at personer med arbeidsplass i byggverket har tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter i å forebygge og bekjempe brann
- d) rutiner som sikrer at alle som oppholder seg i byggverket får tilstrekkelig informasjon om hvordan de skal unngå brann og opptre ved brann
- e) rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det systematiske sikkerhetsarbeidet.

Det systematiske sikkerhetsarbeidet skal være tilpasset risikoen for brann som følge av virksomhetens bruk av byggverket.

§ 13. Brukerens dokumentasjon

En virksomhet som har rett til å bruke et byggverk skal dokumentere at virksomhetens plikter etter § 11 og § 12 er oppfylt.

Kapittel 4. Kommunens forebyggende plikter

§ 14. Kartlegging av risikoen for brann

Kommunen skal kartlegge sannsynligheten for brann og konsekvensene brann kan få for liv, helse, miljø og materielle verdier i kommunen. Kommunen skal herunder kartlegge utsatte grupper i kommunen som har en særlig risiko for å omkomme i eller bli skadet av brann, og brannobjekter der brann kan føre til tap av mange menneskeliv.

§ 15. Planlegging av det forebyggende arbeidet

Kommunen skal fastsette satsingsområder og planlegge samarbeid og tiltak for å redusere den kartlagte risikoen for brann på en effektiv måte. Satsingsområdene og tiltakene skal prioriteres og begrunnes.

§ 16. Gjennomføring av det forebyggende arbeidet

Kommunen skal gjennomføre tiltak i samsvar med planen for det forebyggende arbeidet, og på bakgrunn av hendelser, bekymringsmeldinger og lignende som gir ny kunnskap om risikoen for brann.

§ 17. Feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Kommunen skal sørge for at røykkanaler i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, blir feiet ved behov. Feiingen skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte som medfører minst mulig ulempe for eiere og brukere. Etter feiingen skal feieren sørge for at all sot blir fjernet og brakt til egnet sted.

Kommunen skal sørge for at det ved behov blir ført tilsyn med fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk. Kommunen skal sørge for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegget etter brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til fyringsanlegget.

§ 18. Risikobasert tilsyn

Tilsyn etter brann- og eksplosjonsvernloven § 13 skal gjennomføres og prioriteres på bakgrunn av:

- a) risikoen for tap av liv og helse
- b) risikoen for tap av materielle og kulturhistoriske verdier
- c) risikoen for samfunnsmessige konsekvenser
- d) risikoen for brudd på forebyggende plikter

e) effekten av tilsyn sammenlignet med andre brannforebyggende tiltak.

§ 19. *Andre tiltak mot brann*

Kommunen skal motivere og samarbeide med aktuelle aktører for at de skal bidra til å redusere sannsynligheten for og konsekvensene av brann.

Kommunen skal fremme brannsikkerhet gjennom kommunale og regionale planleggings- og beslutningsprosesser.

Kommunen skal bidra til å innhente og formidle kunnskap om:

- a) hvordan branner starter og sprer seg
- b) kjennetegn ved personer som omkommer eller blir skadet i branner
- c) kjennetegn ved byggverk og bygningsmiljø som blir involvert i branner
- d) hvilke forebyggende og beredskapsmessige tiltak som påvirker forløpet og utfallet av branner.

§ 20. *Evaluering av det forebyggende arbeidet*

Kommunen skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det forebyggende arbeidet.

Etter branner som har hatt eller kunne fått alvorlige konsekvenser for liv, helse, miljø eller materielle verdier, skal kommunen evaluere om det forebyggende arbeidet har hatt ønsket effekt.

Kommunen skal iverksette rutiner som sikrer at kunnskap og erfaringer fra hendelser kommer til nytte ved kartleggingen av risiko og sårbarhet for brann, og ved planleggingen og gjennomføringen av forebyggende tiltak.

§ 21. *Vannforsyning*

Kommunen skal sørge for at den kommunale vannforsyningen fram til tomtegrenser i tettbygde strøk er tilstrekkelig til å dekke brannvesenets behov for sløkkevann.

I boligstrøk og lignende der spredningsfaren er liten, er det tilstrekkelig at kommunens brannvesen disponerer passende tankbil.

I områder som reguleres til virksomhet hvor sprinkling er aktuelt, skal kommunen sørge for at det er tilstrekkelig vannforsyning til å dekke behovet.

§ 22. *Kommunens dokumentasjon*

Kommunen skal dokumentere at dens plikter etter § 14 til § 21 er oppfylt.

Kapittel 5. Krav til produkter

§ 23. *Omsetning og merking av bærbart brannsløkkeapparat*

Et bærbart brannsløkkeapparat kan bare omsettes hvis det er testet og sertifisert etter forskrift 9. juni 1999 nr. 721 om trykkpåkjent utstyr og typegodkjent av et anerkjent sertifiseringsorgan etter NS-EN-3 eller en annen standard som stiller likeverdige krav til funksjonalitet og effektivitet.

Bærbart sløkkeutstyr som ikke oppfyller kravene til funksjonalitet og effektivitet etter NS-EN-3 eller annen standard som stiller likeverdige krav, skal merkes på norsk med at det har begrenset sløkkekapasitet og at det ikke kan erstatte påbudt manuelt sløkkeutstyr.

Kapittel 6. Sluttbestemmelser

§ 24. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 26. juni 2002 nr. 847 om brannforebyggende tiltak og tilsyn.

Utkast til:

Forskrift om feie- og tilsynsavgift, Grane kommune, Nordland

Dato	20.02.2019
Publisert	
Ikrafttredelse	01.05.2019
Gjelder for	Grane kommune, Nordland
Hjemmel	LOV-2002-06-14-20-§28
Kunngjort	
Korttittel	Forskrift om feie- og tilsynsavgift, Grane

Forskrift om feie- og tilsynsavgift, Grane kommune, Nordland

Hjemmel: Fastsatt av Grane kommunestyre 10. april 2019 med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 28.

§ 1. *Formål*

Formålet med forskriften er å gi klare retningslinjer og å sikre en konsekvent og enhetlig praksis i forbindelse med innkreving og fastsetting av feie- og tilsynsavgift.

§ 2. *Virkeområde*

Forskriften gjelder feiing og tilsyn av alle fyringsanlegg i Grane kommune hvor lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og forskrift om brannforebygging pålegger dette.

Avgiften skal dekke kommunens utgifter til lovbestemt feiing og tilsyn i henhold til forskrift av 17.12.2015 nr. 1710 forskrift om brannforebygging § 6 basert på selvkostprinsippet.

§ 3. *Avgiftens størrelse*

Fastsettelse av avgiftens størrelse for feiing og tilsyn med fyringsanlegg er basert på prinsippet om at avgiften bare skal dekke kostnadene for denne kommunale ytelsen og ikke kan brukes som skattegrunnlag. Avgiftens størrelse vedtas av kommunestyret.

§ 8. Klage

Klage på vedtak gjort i medhold av denne forskrift fremsettes skriftlig til Grane kommune v/brannsjefen.

Saksbehandlingen ved klager følger bestemmelsene gitt i eller i medhold av brann- og eksplosjonsvernloven, samt lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

§ 9. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 01.05.2019.

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
012/19	Formannskapet	13.03.2019
018/19	Nærings- og naturforvaltningskomite	20.03.2019
	Kommunestyret	

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Tiltaksplan for Næringsplan - Grane kommune 2019 - 2022

Trykte vedlegg:

04.03.2019

66206

Næringsplan Grane kommune 2019 - 2022

Sammendrag:

Grane Næringsutvikling AS har på oppdrag fra Grane kommune revidert næringsplanen og utarbeidet et forslag til Næringsplan for Grane kommune. Jfr. vedlegg.

Næringsplanen gjelder for perioden 2019 – 2022 og inkluderer nå også landbruksnæringen. Planen er utarbeidet i tett samarbeid med næringsliv, administrasjonen og politikere. Grane Næringsutvikling AS har avholdt en rekke dialogmøter i løpet av planprosessen for å få innspill og diskusjon rundt mål og tiltak som har betydning for næringsutvikling og bosetting.

Vurdering:

Planen omfattes av faktainformasjon om Grane kommune og kommunens næringsliv, samt delmål og tiltak for de ulike næringene.

Rådmannens innstilling:

Forslag til Næringsplan for Grane kommune vedtas for perioden 2019 – 2022.

Formannskapet 13.03.2019:

Møtebehandling:

Viktige moment/innspill:

- Dette er en tiltaksplan til næringsplan.
- Bør få på plass en næringsplan etter ny kommuneplan og ha en mer langtidsmålsetning i forhold til målene i denne planen.
- Trafikksikkerhetsplan bør være med i infrastruktur i denne planen som et innspill fra formannskapet.
- Veldig bra at så mange har vært med i prosessen.
- Bør få samme forside som de andre planene i Grane kommune.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS- 012/19 Innstilling:

Forslag til Tiltaksplan for Næringsplan for Grane kommune vedtas for perioden 2019 – 2022.

Næringsplan for Grane Kommune 2019 - 2022

INNLEDNING

Grane kommunes tidligere næringsplan gjaldt for perioden 2014-2017, og innbefattet ikke landbruksnæringsen. Iht. Grane kommunes vedtatte planstrategi av KS-069/16 for perioden 2016-2020 skulle næringsplanen revideres i 2018. Revisjonen skulle også omfatte landbruket.

Planprosess for næringsplan ble vedtatt i FS-014/18: «Grane næringsutvikling as (GNU) engasjeres til å revidere næringsplanen for perioden 2019-2022 for Grane kommune.»

Planprosessen har blitt noe forsinket i forhold til vedtaket, pga. arbeidskapasitet ved GNU.

Lokale og regionale prosesser som pågår i løpet av planperioden bidrar til å legge føringer for næringsarbeidet:

Igangsetting av Veipakke Helgeland, sentrumsutvikling i Troforsområdet, bolystprosjekt, Grane som nasjonalparkkommune, Vefsna regionalpark samt friskmelding av Vefsnavassdraget med oppstart av et begrenset fiske fra 2018.

Grane kommune er en distriktskommune. For å være konkurransedyktig må kommunen være attraktiv som bosted for en rekke typer arbeidskraft. Tilgang på et variert tilbud av boliger og attraktive boligtomter, samt næringsareal er i dag en knapphetsfaktor for videre næringsutvikling. Næringsutvikling er avhengig av vekst i folketallet og satsing på bolyst vil derfor være en viktig premis for å lykkes. Rammene for dette arbeidet legges gjennom kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Planen er utarbeidet i tett samarbeid med næringsliv, administrasjon og politikere i Grane kommune. Det er holdt en rekke dialogmøter i løpet av planprosessen, for å få innspill og diskusjon rundt mål og tiltak som har betydning for næringsutvikling og bosetting.

HOVEDMÅL

Grane kommune vedtok i KS-069/16 nye planstrategier og endret visjon og satsingsfelt som kommuneplanens samfunnsdel skal bygge på. Grane kommunes nye visjon er:

«Der elver og mennesker møtes skapes trivsel og muligheter»

Grane kommunes nye satsingsfelt:

- a. Arbeidsplasser og kompetanse
- b. Bolyst og inkludering
- c. Nordlands beste folkehelsekommune
- d. Kommunen som tjenesteyter og arbeidsplass

Målet med næringsplanen er å nå kommunens visjon ved å:

- ❖ Være et redskap for politiske beslutninger og faglige vurderinger innenfor næringsarbeid
- ❖ Forankre og styre næringsarbeidet i kommunen
- ❖ Tilrettelegge for god og strukturert samhandling mellom Grane kommune, Grane Næringsutvikling as, lokalt næringsliv og eksterne parter
- ❖ Ha gode prosesser for å oppnå planens mål

ORGANISERING AV NÆRINGSARBEIDET I GRANE KOMMUNE

Grane Næringsutvikling as (GNU):

Visjon: Grane næringsutvikling as skal bidra til positiv og bærekraftig utvikling av næringsliv og lokalsamfunn.

Selskapet skal:

- Bidra til styrking og utvikling av eksisterende arbeidsplasser
- Bidra til etablering og nyskaping, bl.a. ved å ivareta førstelinjetjenesten for Grane kommune
- Initiere og lede næringsrelaterte prosjekter
- Tilrettelegge for kompetanseheving

Grane Næringsutvikling as ble stiftet i 2009, med Grane kommune som hovedaksjonær med 51 % av aksjene.

Selskapets styre er ansvarlig for virksomheten, og det er ansatt en daglig leder for utøvelse av driften.

Grane kommune:

Kommunen, ved avdeling teknisk/næring ivaretar de forvaltningsmessige deler av næringsarbeidet, spesielt innenfor jordbruk, skogbruk og reindrift.

Avdelingen har rolle som førstelinjetjeneste i forhold til Innovasjon Norge. Avdelingen behandler søknader til kommunens næringsfond, mens søknader til Næringsfond Vefsna behandles av rådmannen.

FORANKRINGER OG FØRINGER FOR PLANEN

NASJONALE: Det gis viktige føringer og rammer for næringsarbeid gjennom nasjonale planer, St. meldinger og nasjonale strategier. Det vil bli for omfattende å gi en oversikt over disse her. Skal det sendes søknader på nasjonale midler bør det i hvert tilfelle forankres i aktuelt plandokument.

REGIONALE:

Nordland fylkeskommune (NFK): Fylkesplan for Nordland 2013-2025 Regional plan
Utviklingsprogram Nordland (UPN) 2017, med tilhørende strategier, eks:
- Et nyskapende Nordland – Innovasjonsstrategi for Nordland 2014-2020
- Strategi for reiseliv og opplevelsesnæring i Nordland 2017-2021 (besøksforvaltning)
- FoU-strategi for Nordland 2013-2025
- Strategi for stedsutvikling Nordland (FT-sak 040/2015)
Regional plan for Vefsnvassdraget (FT-sak 071/14)
Regional plan for landbruk i Nordland 2018-2030: «Et bærekraftig og nyskapende landbruk i Nordland»

Fylkesmannen i Nordland (FM):

Regionalt bygdeutviklingsprogram for landbruket i Nordland(RBU) 2019-2022 Rapport nr. 8/2018

RBU består av tre hovedelementer:

- Regionalt næringsprogram(RNP)
- Regionalt miljøprogram(RMP)
- Regionalt skog- og klimaprogram(RSK)

Helgeland regionråd (HR):	Strategisk plan Helgeland regionråd 2018-2021
Vefsna regionalpark:	Parkplan Vefsna regionalpark 2017-2027
LOKALE:	
Grane kommune:	Kommuneplanens samfunnsdel 2011-2021 Kommuneplanens arealdel Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2019-2022 (vedtas høsten 2019) Kulturminneplan 2019-2022 Boligsosial handlingsplan
Hattfjelldal kommune:	Strategisk kommuneplan for Hattfjelldal kommune 2006-2018 (fungerer inntil ny plan vedtas)
Vefsn kommune:	Strategisk næringsplan 2017-2022

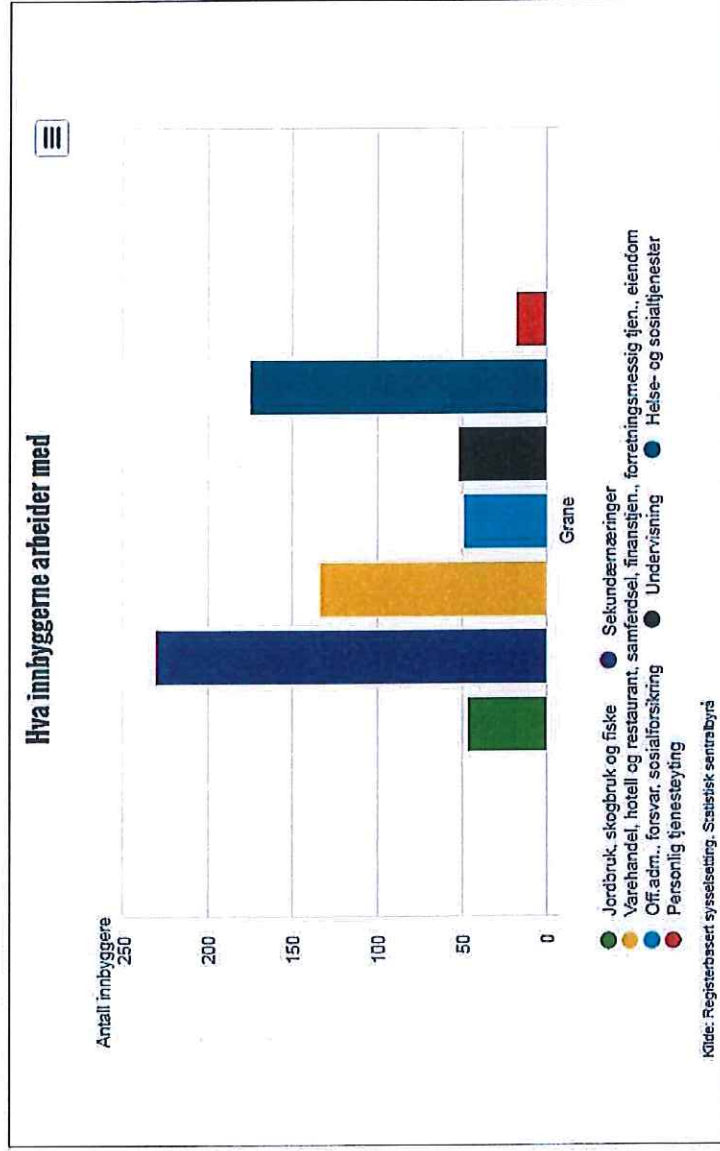
FAKTA OM GRANE KOMMUNE:

Innbyggertall pr. 3. kvartal 2018 er 1494 personer. En nedgang siden 2000 på 158 personer, men en oppgang siden 3. kvartal 2016 på 27 personer

Bolig: 700 boligenheter i Grane pr. 2018

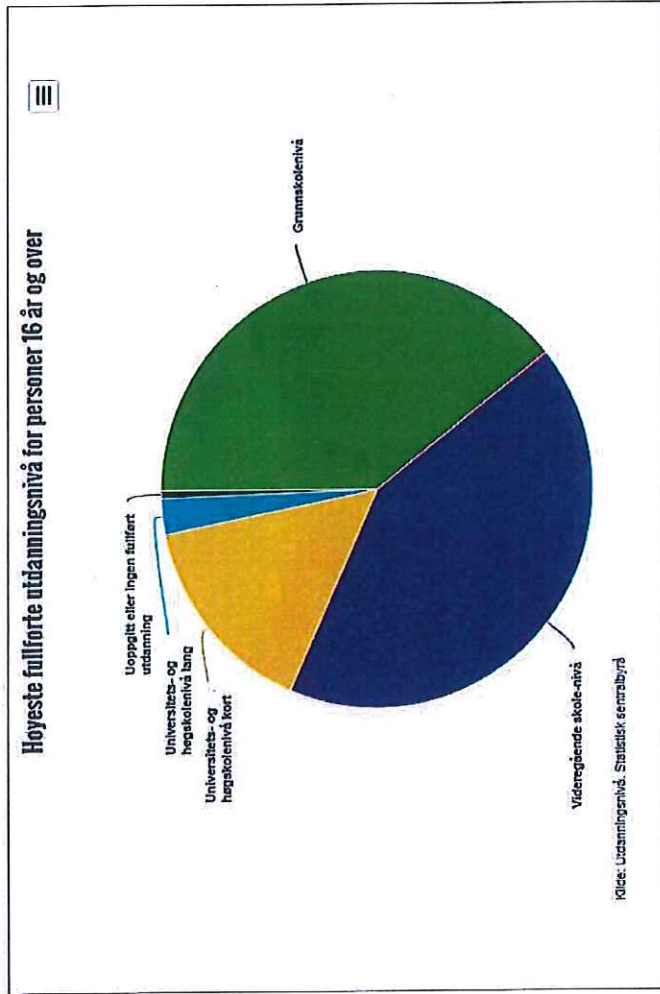
747 hytter/fritidshus i Grane pr. 2018

Arbeid:

Høyeste fullførte utdanning:

Uopplitt eller ingen fullført utdanning: 7 personer (0,6 %)

Grunnskolenivå: 477 personer (40 %)

Videregående skole-nivå: 511 personer (42 %)

Universitets- og høyskolenivå kort: 183 personer (15 %)

Universitets- og høyskolenivå lang: 32 personer (2,4 %)

Sum 1210 personer (100 %)

Arbeidsledige pr juli 2018 var 6 personer (0,8%)

NÆRINGSLIVET I GRANE

Grane kommune er en utmarkskommune der primærnæringene har stor betydning. Bosetning og produksjon foregår i dalfører som utgjør en liten andel av kommunens totale areal. Reindrift drives i hele kommunens areal.

Kommunen har industritradisjon helt fra 1880-tallet med både sølvgruvedrift, videreforedling av tre og stortilt skogsdrift (Engelskbruket).

Hjørnesteinsbedriften Norgesvinduet Svenningdal as feiret i 2018 100 års jubileum. Bedriften driver i en konkurranseutsatt bransje og et krevende marked som påvirkes av internasjonale konjunkturer. Til tross for dette har antall ansatte økt de siste år og vil ligge på ca. 105 årsverk for 2019. En økning på 14 årsverk siden 2017.

Grane kommune er selv den største arbeidsgiveren i kommunen, med 171 ansatte fordelt på 139,7 årsverk.

Det har vært store endringer også i Grane kommune på grunn av sentralisering, rasjonalisering og digitalisering. Dette har gitt omstilling, nedlegging eller reduksjon i antall arbeidsplasser i mange næringer samt offentlige virksomheter. Kommunen har over tid hatt stor nedgang i antall offentlige arbeidsplasser; NSB, Jernbaneverket, Posten, Skatteetaten, Telenor, Statens Vegvesen, Tannhelseetaten, Statskog m.fl.

Grane kommune har en forholdsvis stor utpendling til nabokommunene Vefsn og Hattfjelldal. Det er også sysselsatte som pendler lenger, særlig innenfor olje-, bygg- og anleggsvirksomhet.

Næringslivet for øvrig kjennetegnes av mange små bedrifter, som hver for seg kan være sårbare og lite utviklingskraftige. Bygg og anlegg, samt service og handel utgjør en vesentlig del av disse.

På den annen side kan disse småbedriftene ha et potensial for utvikling gjennom samarbeid eller klyngedannelse. Mange små bedrifter bidrar også til spredning av risiko. En økning på en til 2 ansatte i disse bedriftene vil gi stor sysselsetting.

Reiselivet har de siste årene hatt en positiv utvikling i kommunen, med flere nyetableringer. Satsing med basis i bla. fiske, vandring, snøscooter og annen vinteraktivitet, overnatting samt lokal mat har fortsatt et betydelig utviklingspotensial.

Antall sysselsatte i landbruket har hatt en betydelig reduksjon de siste år. Antall gårdsbruk i aktiv drift er redusert fra 56 i 1996 til 35 i 2018. Samtidig har de fleste gårdsbrukene fått styrket sitt driftsgrunnlag gjennom nydyrking, langsiktig leie av jordbruksareal, og betydelig utvidelse av buskapen. Færre og større bruk har vært endel av statlig landbrukspolitikk, og nevnte utvikling har skjedd både i Grane og i øvrige landbrukskommuner. I samme 20-årsperiode har antall dekar jordbruksareal i drift økt med nærmere 20 % i Grane. Antall melkekyr er omtrent uforandret, antall kjøttfe er i økning, mens antall vinterføra sau har gått noe ned. Det utbetales ca. 18 millioner kroner årlig til landbruket i Grane i form av produksjonstilskudd, avløser tilskudd og pristilskudd.

Jordbruk:

Innenfor jordbruket ble det i 2018 søkt om produksjonstilskudd for 35 bruk, fordelt på følgende produksjoner.

Melkeprodusenter:	10
Saueprodusenter:	14
Gris kombinert:	1
Gris slaktegris:	1
Kjøttfe:	3
Forprodusenter:	3
Potetprodusenter:	3
Hjorteopprett:	1
Egg- og bærproduksjon:	1
Osteprodusent:	1
Honningprodusent:	1

Skogbruk:

Grane kommune hadde størst avvirkning, mest utført skogplanting og ungskogpleie av alle kommunene i Nordland i 2017.

Tall for Grane 2018:

Avvirkning	34 538 m ³ totalt, derav 20 494 m ³ hos private grunneiere og 14 043 m ³ hos Statskog
Skogplanting	184 050 stk
Ungskogpleie	553 daa
Veibygging	700 meter Landbruksbilvei v.kl.3

Reindrift:

Det drives reindrift i hele Grane kommune, og kommunen er en del av det sørsamiske området. Reindriftsutøvere bosatt i Grane kommune har beitedistrikt som strekker seg over flere kommuner, og også over riksgrensen. Det er tre reinbeitedistrikter innen våre kommunegrensler: Byrkjå, Jillen-Njaarke og Voengeilh-Njaarke. Innen hvert distrikt driftes reinen av familieforetak, siida-andeler. Antall siida-andeler med adresse i Grane (av totalt): Byrkjå 2 (3), Jillen-Njaarke 3 (3) og Voengeilh-Njaarke 3 (6). Hvert reinbeitedistrikt har egne distriktplaner.

OM PLANEN

Målsetningen har vært i likhet med den forrige planen å utarbeide et oversiktlig og kort dokument, slik at den kan fungere som et arbeidsdokument for både Grane næringsutvikling as, kommunens administrasjon og politikere. Gjennom delmål, systematisk evaluering av måloppnåelse og kurs, legges det opp til et strategisk og resultatorientert næringsarbeid.

Hoveddelen omhandler delmål og tiltak. Det er valgt en faglig inndeling i kategoriene primærnærings, reiseliv, styrking og utvikling av eksisterende bedrifter, infrastruktur og annet. Inndelingen utelukker ikke at delmål eller tiltak også kan høre inn under flere kategorier.

Delmål og tiltak er bygget på kartlegging av utvikling innenfor de ulike sektorene i næringsliv i kommunen. Ansvarlig for tiltaket er oppført med uthevet skrift. De andre som er oppført er naturlige samarbeidspartnere. Ansvarlig for tiltaket er den som tar initiativ og sørger for framdrift i tiltaket.

DELMÅL OG TILTAK

Delmål	Tiltak	Ansvarlig
Landbruk (jord- og skogbruk samt reindrift)		
Hindre tap av dyrket og dyrkbar jord	Sette jordvern på dagsorden, i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel	Grane kommune
God dialog mellom næringen og lokal forvaltning	Opprette landbruksforum Gjennomføre årlige dialogmøter mellom reindriftsnæringsa, kommunen og GNU	Grane kommune Grane kommune
Styrke lokal landbruksnærings	Stimulere til etablering av nye og utvidelse av eksisterende produksjoner	Grane kommune

	Stimulere til økt lokal videreforedling	Grane kommune og GNU
	Etterspørre FRAM-program eller tilsvarende	Landbruksnæringsi samarbeid med GNU
	Opprettholde og markedsføre tilskudd gjennom Grane landbruksfond	Grane kommune
	Øke beitebruken i utmarka, og redusere tap av sau og rein til rovvilt ved dialog med forvaltningsmyndighetene og beitenæringsi om aktuelle tiltak	Grane kommune og næringsaktører
Øke rekrutteringen	Elevbesøk hos landbruksaktører	Lokale næringsaktører og Grane kommune
	Arrangere og formidle kurs, eks motorsagkurs	Grane kommune og GNU
Opprettholde et godt veterinærtilbud i Grane	Prioritere økonomiske virkemidler og annen tilrettelegging for veterinærtjeneste i Grane	Grane kommune
Skape næring av bioenergi i Grane	Vurdere bioenergi i kommunale bygg	Grane kommune
	Legge til rette for kunnskapsdeling	GNU, med aktører og virkemiddelapparat
Ivareta psykososialt miljø i landbruket	Etablere og videreutvikle regional beredskapsgruppe for håndtering av ulykker, kriser, vanskelige situasjoner	Grane kommune som lokal pådriver
Sikre landbrukets behov ved samferdselsprosjekter	Ta initiativ til dialog i samferdselsprosjekter med betydning for landbruket i Grane (E6/jernbane)	Grane kommune
Reiseliv og opplevelse		
Utvikle reiselivet	Gjennomføre reisemålsutvikling iht. Innovasjon Norges håndbok. 1. Kartlegging	Vefsna regionalpark og aktørene, i samarbeid med kommunene

	<p>2. Strategi 3. Gjennomføring</p>	
	<p>Utfordre Statskog og andre rettighetshavere til større lokal verdiskaping av utmarksressursene (fisk, vilt, med mer)</p>	<p>Grane kommune og GNU</p>
	<p>Kursing av aktører for bedre synliggjøring på digitale plattformer</p>	<p>GNU og Vefsna regionalpark</p>
	<p>Studietur for rettighetshavere og grunneiere ved Vefsna</p>	<p>GNU, Grane kommune og aktørene</p>
<p>Vefsna regionalpark skal bli en foretrukket samarbeidsarena for tiltak innen natur og kultur som best løses regionalt</p>	<p>Gjennomføre hensiktsmessige samhandlingsmøter om for eksempel - infrastruktur langs Vefsna inkl. laksetrapper - utfordringer for grunneiere uten fiskerettigheter i Vefsna - vegetasjonsrydding langs vassdragene</p>	<p>Vefsna regionalpark</p>
<p>Økt lokal verdiskaping av vinterturisme</p>	<p>Drifte vinterløyper (scooter/ski)</p>	<p>Grane kommune og frivillige aktører</p>
<p>Styrke handels- og serviceaktører i sentrum</p>	<p>Utvikle servicefunksjoner i forbindelse med vinterløyper</p> <p>Opprette sentrumsforum for dialog og informasjon</p>	<p>Lokale aktører og GNU</p> <p>GNU og aktørene</p>
<p>Bli en god vertskapskommune for besøkende</p>	<p>Gjennomføre «pepp»-/informøter for reiseliivsbedrifter, servicebedrifter og kommunens servicetorg i forkant av hver sommersesong</p>	<p>GNU, Grane kommune og aktørene</p>
	<p>Ferdigstille og gjennomføre skiltplan for Vefsnaregionen</p>	<p>Vefsna regionalpark</p>

Bidra til at nasjonalparkene blir et aktivum for nærings- og samfunnsutvikling i Grane	Forankre og oppfylle kriterier for godkjenning etter merkevaren Norges nasjonalparker, og søke status som nasjonalparkkommune.	GNU, Grane kommune, nasjonalparkstyrene og aktører
	Delta i samarbeid med de andre nasjonalparkkommunene i området angående nasjonalparkinformasjon, tilrettelegging og reiseliv for å få flere besøkende gjennom flere og bedre produkter og aktiviteter	GNU, Grane kommune, nasjonalparkstyrene og aktører
	Bruke muligheten E6-utbyggingen gir for å profilere nasjonalparkene og naturkvalitetene for øvrig i stedsutvikling. (Kobles til kapittel om stedsutvikling)	GNU, Grane kommune, nasjonalparkstyrene og aktører
Sikre og utvikle utvalgte kultur-/naturattraksjoner i Grane	Vurdere etablering av statlig sikra friluftsområder (eks. Laksfors, Lisetra og Stavassgården)	GNU og Grane kommune
Opprettholde campingplass drift i Grane	Sørge for god skilting Ha dialog med aktørene	GNU og aktørene
Utvikling og styrking av lokale bedrifter		
Tilrettelegge for gründeretablering	Tilby kontor-/verkstedlokaler til gunstig pris	Grane kommune i samarbeid med GNU
Økt bruk av lokale tilbydere ved kommunale og lokale bedrifters innkjøp og oppdrag	Bekjentgjøre oppdrag/behov blant lokale tilbydere og entreprenører	Grane kommune og lokale bedrifter
Knoppskyting ut fra Norgesvindu og andre bedrifter	Skape møteplasser og kontakt med aktuelle kompetansmiljøer	GNU i samarbeid med bedrifter
Utvikle entreprenørskap hos ungdom i Grane	«Gründercamp» i sommerferien for ungdom i Grane, arrangert ved for eksempel Norgesvindu	GNU i samarbeid med Norgesvindu og andre bedrifter
Skape positivt omdømme for næringslivet	Presentere «Månedens bedrift» i Grane Bygdeblad og på digitale plattformer	GNU

Styrke bedrifter i Grane mht. økt eksternt kapital (kompetanse/finansiering)	Kartlegge status og arrangere møteplass	GNU
Kontinuitet i familiebedrifter	Møte/kurs om generasjonsskifte	GNU
Øke kompetansenivået i næringslivet i Grane	Promotere desentraliserte utdanningsmuligheter og lokal karriereveiledning v/ - presentasjoner i lokale medier - videreformidle kursinvitasjoner	GNU og HaG-Vekst
Større lokal verdiskaping av hytter og fritidsboliger i Grane	Utvikle samarbeid mellom skole og næringsliv Kartlegge behov Arrangere møter mellom hytteeiere og aktører	GNU og skolen GNU og aktører
Infrastruktur		
Stedsutvikling Trofors	Initiere og lede forprosjekt som en innledning til komunedelplan for Trofors (inkl. nye boligtomter, Trofors som nav for kommunen, adkomst Norgesvinduet, informasjonsskilt, turstier, sykkelutleie, mm)	Grane kommune og GNU
Utvikle nye næringsarealer, inkludert avkjørsler E6 og mulig truckstop ved E6	Kartlegge behov Innlede reguleringsprosesser i aktuelle områder	Grane kommune i samarbeid med grunneiere
God fiberdekning i hele Grane	Skaffe finansiering og etablere samarbeid mellom aktører og brukere	Grane kommune
Godt veinett i hele kommunen	Sikre framkommelighet på veier og bruer ved godt vedlikehold og oppgraderinger	Offentlige og private veieiere

Annet		
Økt fokus på regionale saker med betydning for Grane	Flere samhandlingsmøter mellom kommunen og GNU	Grane kommune og GNU
	Bidra aktivt i Helgeland regionråd	Grane kommune
Kartlegge muligheter for næringsutvikling i Grane basert på lokale geologiske ressurser	Innhente kunnskap og lage et oversiktsdokument	GNU

IMPLEMENTERING OG OPPFØLGING AV NÆRINGSPLANEN

I motsetning til mange andre kommunale forvaltningsoppgaver er næringsutvikling i hovedsak ikke lovpålagt.

Finansiering av tiltak og arbeid som må gjøres for å nå målet om vekst i antall arbeidsplasser vil være i form av:

- Kommunens ordinære driftsbudsjett
- Grane næringsutviklings driftsbudsjett
- Omsøkte eksterne prosjektmidler
- Særskilte lokale fond og tilskuddsordninger som er til disposisjon for næringsutvikling. Disse er listet opp nedenfor:

Kommunalt næringsfond:

Tilskudd fra Kommunalt næringsfond til bedriftetablering eller bedriftsutvikling kan innvilges med 30 % av godkjente kostnader inntil en investeringsramme på kr 200 000,- eks. moms. Det er en forutsetning at søker er registrert i foretaksregisteret.

Søknader om støtte sendes Grane kommune og behandles administrativt

Grane kommunes næringsfond - Vefsna:

For investeringer over kr 200 000,- kan det søkes om tilskudd fra Næringsfond – Vefsna. Minst 40 % av fondsmidlene skal benyttes til bedriftsrettede tiltak,

og tilsvarende maks 60 % til kommunalrettede tiltak.

Søknader om støtte sendes Grane kommune og møteplan tilsier 4 møter i året i fondsstyret, som er formannskapet.

Tiltak i kommunal regi:

- Kommunalt nærings- og tiltaksarbeid og kunnskapsrettet infrastruktur, eksempelvis etablereroppfølging, samarbeid skole næringsliv og ulike utredninger / analyser knyttet til næringsutvikling.
- Fysisk infrastruktur for næringsutvikling
- Sikre lokal bosetting og bolyst herunder trivselsfremmende tiltak

Bedriftsrettede tiltak:

- Bedriftsutvikling, eksempelvis etablererstipend, opplæring, produktutvikling, forskning og innovasjon
- Tilskudd til bedrifter ved oppstart, og utvidelse av bedrifter

Søker skal benytte søknadsskjema og retningslinjer med felles krav, vilkår, beløpsgrenser og prioriterte satsingsområder iht næringsplan

Etablerertilskudd:

Det ytes et fast tilskudd på kr. 25.000,- til ungdom som etablerer seg i Grane kommune. Tilskuddet ytes til førstegangsetablering, ved bygging eller kjøp av bolig i kommunen. Tilskuddet gjelder også for kjøp av landbrukseiendom og forretningseiendom med leilighet.

Ingen av partene må være fylt 35 år for å få tildelt etableringstilskudd.

Søknad om støtte sendes Grane kommune og behandles administrativt.

Grane landbruksfond:

Fondet skal bidra til å videreutvikle landbruksnæringsen blant brukere bosatt i Grane kommune. Utvikling av tilleggsnæringer kan også gi grunnlag for støtte fra fondet. Nærings- og naturforvaltningskomiteen vedtar rammene for bruk av fondet når søknadsfristen har gått ut 1. mars.

Tidspunkt for gjennomføring fastsettes i årlige handlingsplaner og gjennomgås på jevnlige samhandlingsmøter. For øvrig gjennomgås delmål og tiltak på de bransjemessige dialogmøtene.

GNU rapporterer på næringsplanen i hvert styremøte, ca. 6 pr år.

Kommunen rapporterer på næringsplanen i kommunens årsmelding.